

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل: متن قوانین - تصویبنامه ها - صورت مفصل مذاکرات مجلس شورای ملی
اخبار رسمی - فرامین - انتصابات - آئین نامه ها - بخش نامه ها - آگهی های رسمی - قوانین سوالات

شماره تلفن: ۸۸۹۴-۸۸۹۵ - ۸۸۹۶-۵۴۴۸

سال پنجم - شماره ۱۲۴۶

صفحه ۴۲۹۲

وزیر: سید محمد هاشمی

۱ شنبه ۸ خرداد ماه ۱۳۲۸

دوره پانزدهم قانونگذاری

شماره مسلسل ۱۷۰۹

روزنامه یومیه

فهرست مندرجات

بقیه صورت مشروح مذاکرات صد و شصت و ششمین جلسه دوره پانزدهم از صفحه ۱ تا ۱۵
۲ - آگهی های رسمی ۱۷

مذاکرات مجلس

جلسه ۱۶۶

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز سه شنبه سوم خرداد ماه ۱۳۲۸

فهرست مطالب:

- ۱ - تصویب صورت مشروح مذاکرات جلسه قبل.
- ۲ - نطق قبل از دستور چند نفر از آقایان نمایندگان.
- ۳ - طرح لایحه تأسیس دانشگاه در شهرستانها.
- ۴ - تنفس و تشکیل مجدد مجلس.
- ۵ - تصویب لایحه تأسیس دانشگاه در شهرستانها.
- ۶ - تقدیم یک فقره لایحه از طرف آقای وزیر دادگستری.
- ۷ - طرح گزارش مربوط به بازار غله.
- ۸ - اسامی اعضاء منتخب از شعب برای شرکت در کمیسیون دادگستری.
- ۹ - موقع جلسه بعد - ختم جلسه.

مجلس دو ساعت و نیم قبل از ظهر بریاست آقای رضا حکمت تشکیل گردید

۱ - تصویب صورت مشروح مذاکرات جلسه قبل

رئیس - نسبت بصورت مشروح جلسه قبل نظری نیست؟

ضیاء ابراهیمی - بنده يك عرضی دارم، رئیس - بفرمائید.

ضیاء ابراهیمی - من ملاحظه کردم دیدم در نطق جناب آقای وزیر دارائی راجع بوجهی که بیانک کشاورزی دادند نوشته شده صد و شصت میلیون تومان در دوجا نوشته شده و محققاً اشتباه است در صورتیکه در کمیسیون بودجه ما خودمان تصویب کردیم صد و شصت میلیون ریال خواستم این را اصلاح

بفرمائید.

رئیس - اصلاح میشود آقای ابوالقاسم

امینی .

ابوالقاسم امینی - در جلسه گذشته آقای وزیر دارائی اظهاراتی فرمودند خواستم عرض کنم عملی که وزارت دارائی میکند با گفته های ایشان تطبیق ندارد (صحیح است).

رئیس - آقای قبادیان در صورت مشروح اعتراضی دارید؟ بفرمائید، صورت مجلس فقط نوشته شده که اشخاص اگر راجع باظهارات خودشان اعتراضی داشته باشند بکنند.

قبادیان - بنده در اظهارات خودم عرض کردم

که کرمانشاه سی هزار تن اینجا سه هزار تن نوشته شده است خواهش میکنم اصلاح بفرمائید.

رئیس - بسیار خوب اصلاح میشود، آقای رحیمیان اعتراضی دارید؟ بفرمائید.

رحیمیان - بنده راجع باظهارات آقای وزیر کشاورزی راجع باینکه اظهار کردند که قدرت خرید دلار در خارج از ۵ ریال تا ۷ ریال است اجازه میجوام صحبت کنم

۲ - نطق قبل از دستور چند نفر از آقایان نمایندگان

رئیس - چهار نفر از آقایان نقاضای نطق قبل از دستور کرده اند حالا بطور اختصار آقایان باید اظهاراتشان را بکنند، آقای ضیاء ابراهیمی بفرمائید.

ضیاء ابراهیمی - من در مطلب بود که میخواستم عرض آقایان برسانم یکی این بود که مذاکرات جلسه پیش و پاره ای پیشنهادها که راجع بتقدم تأسیس دانشگاه پزشکی در شهرستانها داده شده بود اسباب کمبود خاطر پاره ای از آقایان علماء وفلاسفه و سایر آقایان شده بود که مخصوصاً در خارج گله کردند، البته این پیشنهادات نسبت باحتیاج بوده و از آقایان هم من رفع شبهه کردم و این را مخصوصاً خواستم عرض کنم که مجلس نظری بتوهمین بسایر علوم نداشته است (صحیح است) همه علوم محترم است و همه علم است منتها بواسطه احتیاجیکه ما داشتیم گفتیم که دانشکده های کشاورزی یا پزشکی تأسیس مقدم باشد والا همه لازم است. عرض دیگری که داشتم این بود که چه آقای وزیر کشور اینجا تشریف

ندارند ولی من مدتی مطالعه میکنم که وضع راندگی در شهر خیلی نامرتب است (صحیح است) مخصوصاً از وقتیکه دفن کردند که اتومبیلهای شمیران دم دروازه باشد اولاً يك ظلمی شده بجهت مردم (صحیح است) چونکه بیشتر از پشت بانک هم مسبقند سه ریال و دهشاهی میگرفتند و یک نفر آدم را میبردند شمیران حالا از دم دروازه سه ریال و دهشاهی میگیرند ، بنگاه عدل این مراعات را کرده است و یکریال کم کرده است ولی دروازه شمیران همان سه ریال و دهشاهی را میگيرد و یکریال راهم هر کس باید بدهد تا بروازه شمیران برسد برای ضغفاء خیلی میشود ما این یکریال را فکر میکنیم که چیزی نیست ولی برای آن مستخدم بیچاره ای که باید از شمیران بیاید بطهران این روزی دوبره که واقع شود میشود روزی دوریال یا چهارریال درماه ۱۲۰۰ریال میشود و برای يك مستخدمی که ماهی صد تومان با یا صد و پنجاه تومان حقوقش هست این خیلی ظلم است مخصوصاً وقت آقایان ضایع میشود حتی آقای لطفی که معروفند بمن شکایت کردند من آمدم در دروازه شمیران و تا کسی گرفتم تا خواستم سوار اتومبیلهایی که داخل شهر هستند بشوم و وقت گذشت (صحیح است) هم تلف شدن وقت هست و این اولاً باید وزارت کشور اقدام فرمایند که این یکریال را از آنها کسر بکنند و بعد هم البته قانونی پیشنهاد شده و امیدوارم که همه کارها اصلاح شود ولی اینکار را خواهش میکنم ترتیبی برای آن بدهید

نمایندگان - دستور ، دستور .

رئیس - آقای صدرزاده .

صدرزاده - بنده بیش از پنج دقیقه مزاحم خاطر مبارک آقایان نیستم ولی تمنی میکنم توجه فرمائید .

موضوعی را که بنده میخواهم امروز بر عرض مجلس برسانم راجع مسئله بهداری کشور است و قبل از اینکه وارد در مقصود بشوم این نکته را باید عرض کنم که قطعاً و بدون هیچگونه تردیدی نه حالا و بلکه همیشه اطباء از لحاظ معلومات و نوع کار و خدمت اجتماعی که بر عهده دارند مورد تکریم و احترام آحاد و افراد ملت ایران بوده اند (صحیح است) و اگر در جلسه گذشته با تصویب قانونی بانها تکلیف شده که در شهرستانهای کشور نیز مدتی بخدمت بپردازند فقط و فقط از این نظر بوده که مردم شهرستانها از وجود و خدمات گرانبهای این طبقه بهره مند گردند برآستی که اگر این قانون هم در میان نبود خود آقایان بحکم وجدان و از روی حس شفقت نباید از حال هموطنان عزیز خود که در اطراف و اکناف کشور با امراض گو ناگون دست بگر بیایند غافل باشند بلکه باید مانند سربازی فدا کار بنجات آنها بپردازند و اما اصل موضوع بودجه کنونی وزارت بهداری در حدود ۲۰ میلیون تومان است اصولاً این مبلغ برای بهداری کشوری که اغلب مردم آن بیماریهای مالاریا تراخم و سل و غیره و غیره مبتلا هستند بسیار بسیار نا چیز است و يك وقتی جناب آقای دکتر اقبال با کمال صراحت فرمودند که این مبلغ بقدری ناچیز است که اگر هم داده نیشد چندان تفاوتی در وضع بهداشت مردم حاصل نمیکشد متأسفانه از همین مبلغ هم در حدود سیزده میلیون تومان

در شهر تهران و حومه بصرف میرسد و فقط هفت میلیون تومان برای تمام نقاط کشور ، اگر بنظر یاورید که جمعیت تهران در حدود یکمیلیون و جمعیت شهرستانها مجموعاً پانزده میلیون است آن وقت باین تقسیم غیر عادلانه می خواهید برسد در سال گذشته در زمان وزارت هدین جناب آقای اعلم الملك رؤسای بهداری شهرستان هارا بر مرکز دعوت نمودند که برای بهبودی وضع شهرستانها با مشاوره آنها چاره ای بیندیشند و بعد از گفت و شنود هادر یکی از جلسات در وزارت بهداری تشکیل شد تصمیم گرفتند که سه میلیون تومان بر مرکز تخصیص دهند و یکمیلیون ونیم برای قرنطینه ها و تعهدات بین المللی و بقیه طبق آمار رسمی کشور به تناسب جمعیت هر استان تقسیم باستانها شود . این تصمیم اگر عملی شده بود تا حدی تعادل را در کشور بر قرار میساخت ولی متأسفانه تا این ساعت عملی نشده و اگر قانونی اجراء این تصمیم را مکلف و تضمین نکنند هرگز هم عملی نخواهد شد (صحیح است) بعلاوه ما در جلسه گذشته تصمیم گرفتیم که پزشکان محترم دو سال در ولایات بگذرانند بنا بر این باید بودجه بهداری شهرستانها افزوده شود تا اجراء این قانون مفید میسر و امکان پذیر باشد (صحیح است) بر اساس این نظر که تعادل بودجه مرکز و شهرستانها بوده باشد با توافق نظر آقایان محترم اطباء که اقتضای نمایندگی مجلس را دارند طرخی تهیه و بامضاء چهل نفر از آقایان رسیده که بمقام ریاست تقدیم شده است . از آقایان محترم استدعا میکنم که پس از فراغ از تصویب قانون تأسیس دانشگاه های شهرستانها که آنهم بنوبه خود حائز کمال اهمیت و لزوم است باین طرح توجه فرموده و آنرا تصویب فرمایند که عمل وزارت بهداری در این سال جدید بر اساس این طرح که يك تقسیم عادلانه باشد و این عدم تعادل بین مرکز و شهرستانها که در خیلی از شئون کشور موجود و فریاد همه را بلند کرده است لااقل در قسمت بهداری تا حدی مرتفع گردد من یقین دارم که اولیای وزارت بهداری هم که از مردمان شریف تشکیل شده با این طرح که با تصمیم سابق خود آنها تطبیق مینماید کاملاً موافق هستند (صحیح است) دوم راجع بمسأله لوله کشی شهر شیراز است که در همین هفته جناب آقای وزیر کشور از بانی آن یعنی آقای حاج محمد نمازی به نیکی یاد کردند آقایان همکاران معظم بمنظور صحت مردم و آبادانی کشور این پیشنهاد را قبول فرمودند که واردات لوله برای لوله کشی شهرها عموماً از عوارض گمرک معاف باشند و جناب آقای وزیر دارائی هم از روی کمال حسن نیت این پیشنهاد را قبول فرمودند (صحیح است) که بالطبع شامل لوله کشی شیراز هم گردید و چون قسمتی از این ادوات لوله کشی شیراز قبلاً بگمرک رسیده بود و هنوز این قانون از تصویب مجلس نگذشته بود سیرده و بعد ترخیص نمودند و حالا از استرداد تمهیداتی که میبایست بصرف لوله کشی برسد اشکال تراشی مینمایند (صحیح است) بیاد دارم که آقای حاذقی در جلسه سابق تذکر دادند که اصولاً منظور ما معافیت ادوات لوله کشی از عوارض گمرکی بوده چه قبل از این و یا بعد از این وارد شده باشد (صحیح است) با اینحال هنوز گمرک دست از اشکال

تراشی بر نداشته از جناب آقای وزیر دارائی تمنی میکنم همین امروز دستور صادر فرمایند اشکال رفع شود و اگر هم فرضاً احتیاج به تصمیم مجددی دارند بمجلس پیشنهاد فرمایند تا بار دیگر حسن نیت خود را نسبت باین امر حیاتی ابراز بدارند عرض دیگرم راجع به بقیه لوايح فرهنگی است گذشته از اینکه لایحه در دستور مجلس قرار گرفته و انشاءالله بسرعت تصویب خواهد شد لوايح مفید دیگری هم در کمیسیون فرهنگ مورد رسیدگی واقع شده است ولی هنوز فرصت طرح در جلسه علنی مجلس پیدا نکرده بعلاوه دولت کنونی بلعاط جنبش فرهنگی که در کشور پیدا شده احتیاج بوضع مقررات تازه برای پیشرفت امور فرهنگی خواهد داشت (صحیح است) از طرف دیگر مدتی که بیابان این دوره باقیمانده بسیار کوتاه است و بر عهده ما است که در آن مدت کم باقیمانده حداکثر استفاده را به نفع مملکت بنمائیم چنانچه مجلس اجازه فرماید جناب آقای وزیر فرهنگ همان رویه ای را که وزارت دادگستری اتخاذ کردند اتخاذ فرمایند و مقرر فرمایند که از هر شعبه یک نفر بکمیسیون فرهنگ اضافه شود و بلوايح فرهنگی که در آتیه تقدیم میشود و با جمع نظریات آقایان نمایندگان مورد رسیدگی و تصویب قرار بدهد ضمناً برای جلسات علنی مجلس هم فرصتی پیدا شود که بلايحه مالیاتها، لایحه استقلال شهرداریها ، لایحه انتخابات لایحه انجمنهای ایالتی و ولایتی بطور تفصیل رسیدگی کنند . (صحیح است)

رئیس - آقای رحیمیان .

رحیمیان - بنده امروز صرف نظر میکنم .

رئیس - آقای ملک پور .

ملک پور - بنده عرض خود را خیلی مختصر

میکم که وقت مجلس زیاد گرفته نشود از جناب آقای وزیر دارائی تمنی میکنم که نسبت باین عرایض مختصر بنده توجه فرمایند يك قسمت از عرض بنده موضوع وضع بد اقتصادی کشور است که از چند سال باي نظر صادراتمان رویه گرفته هر ساله رو به نقصان بوده و وارداتمان رو با افزایش، در سال گذشته این نقصان بطور عجیبی باین آمده است (صحیح است صحیح است) بطوریکه در این چند ساله در سنوات اخیر در حدود سی تا سی و چهار میلیون تن واردات داشتیم و بین چهارده تا هیجده تن صادرات داشتیم و اگر این وضعیت بدین ترتیب پیش رود کشور دچار ورشکست اقتصادی خواهد شد (صحیح است) بنده تمنی میکنم که در این باب آقای وزیر دارائی توجه مخصوصی مبذول فرمایند و این تصمیماتی که در وزارت اقتصاد ملی گرفته میشود بعضی اجناس را مجازو بعضی را ممنوع میکنند بطوریکه عملاً ملاحظه میکنید هیچگونه نتیجه ای از این کار گرفته نمیشود برای اینکه در تمام این مفازها و مخیابانها که ملاحظه میشود تمام اجناس ممنوعه بعد کانی وجود دارد و اجناسی هم که از نظر حمایت کارخانجات داخلی وارداتش محدود شده است آنها هم بعد و فور موجود است بنده يك استدعائی از جناب آقای وزیر دارائی داشتم که در موضوع اصلاح تصویبنامه راجع بارز برای لوازم يدکی کارخانجات صادر شده بود و این مورد اشکال

کمیسیون ارز قرار گرفته توجه فرمایند که لوازماتی که کارخانجات مورد لزومشان هست و کمال احتیاج را دارند این را زودتر ارز آنرا بدهد که زودتر در دسترس کارخانجات گذاشته شود که منجر بتعطیل کارخانجات فعلی نشود (احسن)

۳- طرح و تصویب لایحه تأسیس دانشگاه در شهرستانها

رئیس - مجلس وارد دستور میشود قانون تأسیس دانشگاه شهرستانها مطرح است بقیه پیشنهادات قرائت میشود .

(پیشنهاد آقای عباس مسعودی بشرح زیر قرائت گردید)

اینجناب پیشنهاد زیر را تقدیم میدارم : جمله اول ماده واحده بشرح ذیل اصلاح گردد :

ماده واحده - وزارت فرهنگ مجاز است دانشگاه تبریز را که در سال گذشته تأسیس شده تکمیل نماید و همچنین در شهرستانهای مشهد و اصفهان و شیراز و اهواز و هر شهرستان دیگری که وزارت فرهنگ لازم بداند بتدریج که وسایل و موجبات فراهم میشود بتأسیس دانشگاه پزشکی اقدام نماید و در صورتیکه موجبات تأسیس دانشگاه در شهرستانی فراهم آمد و بودجه آن از طرف مردم یا بنگاههای ملی آن شهر تأمین شد وزارت فرهنگ با تصویب شورای عالی فرهنگ اجازه خواهد داد و در حدود قدرت مالی دولت مساعدت خواهد نمود .

رئیس - آقای عباس مسعودی .

مسعودی - عرض کنم که این پیشنهاد بنده تصور میکنم که نظر همه آقایان محترم را تأمین خواهد کرد (صحیح است) یعنی اینکه هم از تأسیس دانشگاه جلوگیری نشده است و هم اینکه موضوع تأسیس دانشگاه پزشکی که مورد کمال اهمیت و لزوم و توجه همه آقایان است باو بیشتر توجه شده است ، در جلسه گذشته در جواب عرایض بنده مهمترین دلیلی که آقایان موافقین دولت اظهار کردند این بود که ما دانشگاهها را در سایر شهرستانها عمومیت بهمیم برای اینکه از هجوم مردم بتهران جلوگیری بشود (صحیح است) و حال اینکه تأسیس دانشگاه و یا وجود دانشگاه در تهران بهیچوجه این ضرر را نداشته است که مردم هجوم آورده اند بتهران و اگر حساب بکنیم که پانصد ، ششصد نفر محصل شهرستانها در تهران تحصیل میکنند این بهیچوجه طرف مقایسه با پانصد ، ششصد هزار نفر جمعیتی که از تمام شهرستانها بتهران میآیند نیست این قابل قیاس نیست بعلاوه اساساً وجود يك دانشگاهی در مرکز مملکت برفرض اینکه موجب بشود محصلین از شهرستانهای مختلف بتهران بیایند این چیز بدی نیست ؛ بدلیل اینکه از اینجا محصل میفرستیم تمام دنیا چه اشکالی دارد باینکه دانشگاهی در مرکز مملکت تکمیل باشد و از هر حیث رفیع نواقص آن شده باشد مردم شهرستانها محصلینشان را بفرستند بتهران بخصوص هم اینکه منافع متناهی اینکار دارد زیرا جوانهای روشن فکر مملکت باو ضاع و احوال مملکت آشنا میشوند بنا بر این وجود يك دانشگاه مکل و مجهز در تهران بهیچوجه مضر نیست برای شهرستانها بلکه کاملاً مفید است (صحیح است) البته ما نباید موافق این باشیم که

دانشگاه در شهرستانها ایجاد نشود ولی بنده نظرم اینست که ما بایستی اصلاح فرهنگی را از پایه و اساس وریشه شروع بکنیم و يك دانشگاه مکل در تهران دایر کنیم که بی نیاز از فرستادن محصل بدنیا بشویم ما باید برویم دنبال تحصیلات ابتدائی دبستان و دبیرستان هارا مجانی بکنیم بعد بتأسیس دانشگاه اقدام بکنیم (صحیح است) تمام کشورهای مترقی دنیا قسمت عمده فرهنگش بدست خود مردم اداره میشود (صحیح است) یعنی بنگاههای ملی ، بنگاههای خیریه شهر دارها و غیره ، اگر فرض کنیم در امریکا احصائیه بگیریم مدارس آنها را می بینیم که اگر يك مدرسه را دولت دایر کرده است ۹ مدرسه را مردم دایر کرده اند یعنی شهرداریها دایر کرده اند و بنگاههای خیریه و مردم دایر کرده اند بنا بر این بایستی اینکارها را خود مردم شروع بکنند و توسعه بدهند البته از همان تحصیلات ابتدائی و هر گاه مردم يك شهرستانی آماده شدند و موجبات تأسیس يك دانشگاهی را فراهم آوردند البته هیچ مانعی ندارد با تصویب شورای عالی فرهنگ . دانشگاه درست کنند بنده منظورم این است که تأسیس دانشگاهها و ببال دولت نشوند . یعنی مخارجی که برای روشن کردن یا باس . اد کردن مردم شهرستانها باید بشود صرف دانشگاه نشود صرف باسواد کردن مردم و تأسیس دبستان بشود (صحیح است) منظور بنده این بود حالا در آن پیشنهاد جمع بین دو نظر گرفته شده است یعنی در آنجا قید شده که اگر موجبات تأسیس دانشگاه در هر شهرستانی فراهم شد و بودجه آن از طرف مردم یا بنگاههای ملی آن شهرستان تأمین گردید (صحیح است) وزارت فرهنگ با تصویب شورای عالی فرهنگ اجازه خواهد داد و در حدود قدرت مالی دولت مساعدت خواهد کرد (صحیح است) و اما وزارت فرهنگ با تصویب شورای عالی فرهنگ مجاز است دانشگاه تبریز را که در سال گذشته تأسیس شده است تکمیل نماید (یکنفر از نمایندگان - مجاز است چیست آقا) و اما شهرستانهای دیگر هر شهرستانی که وزارت فرهنگ لازم بداند بتدریج که وسایل فراهم بشود بتأسیس دانشگاه پزشکی اقدام نماید یعنی در حقیقت این دانشگاه پزشکی در تمام شهرستانها عمومیت پیدا خواهد کرد باین کیفیت یعنی با خرج دولت در حقیقت دانشگاهها موکول باین خواهد شد که مردم خودشان اقدام کنند و بودجه اش را خود مردم بدهند (صحیح است) و تجلیل نشوند بنقاط دیگر .

رحیمیان - با این پیشنهاد بنده مخالفم .

رئیس - آتین نامه را که ملاحظه کنید يك نفر مخالف بیشتر نمیتواند صحبت کند آقای ملک مدنی فرمائید .

ملک مدنی - اصولاً بنده نسبت بپیشنهاد آقای مسعودی کاملاً موافق هستم که پیشنهادشان ناشی از این است که طرفدار فرهنگ و ادب و بهداشت میباشند ولی میخواستم عرض کنم که مردم ولایات امروز احتیاجشان از نقطه نظر دانشگاه پزشکی از هر چیزی بیشتر است اگر نمایندگان ولایات بطوریکه در جلسه پیش هم بنده عرض کردم و تذکره کردم که مردم شهرستانها حق دارند از این بودجه هنگفتی که تحصیلشان شده است استفاده

حاذقی - زیاد است آقای ملک صدی ده باشد رئیس - مگر حالا دارند رای میگیرند که زیاد است یا کم؟ اظهار عقیده ای میکنند

ملک مدنی - عرض کنم آقای بنا بر این ولایات خراب شده بواله من نمیخواهم از ملائین حمایت کنم ده تا بیست تا ملاک در این مملکت هست هر وقت که شما خواستید دست با اصلاحات بزنید ثروت را تعدیل کنید اول دسته ای که برای اصلاحات حاضر بشوند ما ملائین هستیم (احسن است) ما از طرف مامورین همه جور اطلاعات را داریم هر چه متمکن و متمول است در تهران نشسته (صحیح است) ملاحظه فرمائید از يك اسفالتکاری هیدن خیابانهای تهران پنج تا ملبورن ایجاد میشود با همین اسفالتکاریهای گذر خیابانهای تهران میشود (نماینده گان - صحیح است) مردم ولایات کجا یول دارند؟ بنا بر این اصلاحی لازم است که پیشنهاد فرمائید در مرکز استان اول آذربایجان که دانشگاه آنجا تشکیل شده است دولت مکلف است که در سایر استانها بتدریج دانشگاه پزشکی درست کند (صحیح است) ما نه دانشگاه ادبیات در ولایات میخواهیم نه دانشگاه حقوق، ما در اولین وهله بدانستکه پزشکی احتیاج داریم و این دانشگاه را فقط برای مردم میخواهیم برای اینکه بهداشت مردم تأمین بشود (صحیح است) بنده موافق نیستم که مردم ولایات بخواهند یول خودشان را بدهند، اینجمله را هم عرض میکنم و برض خودم خاتمه میدهم. در ازمنه قدیمه همیشه این دستوری بوده است گویا از بیغیر اکرم است یا سایر بزرگان که گفته شده است الصحة والامان شما وقتی برای تکمیل قوای انتظامیتان در کشور و برای حفظ سرحدات و پرچم شیروخورشید دارید یول میدید و باید هم بدهید بنده خودم هم موافقم، بچه ها تان را هم میفرستید برای بهداشت آنها هم باید فکر کنید، اگر مردم سالم نباشند مجال است بتوانند وظیفه شانرا انجام بدهند (صحیح است) بخدا همین مازندران که همه ساله متولین و متعینین و اشخاص و صاحبان اتومبیل سواری هر روز بلند میشوند میروند برامسر و در کنار بحر خزر شریف برید و ببینید که مردم توی چه لجن زاری زندگی میکنند (صحیح است) ببینید مردم صدی چقدرش مالاریا دارند، مردم بدبختند، بیچاره هستند ما که دور نیستیم بنا بر مایش همین آقای دکتر مصباح زاده بنتر عباس را بلند شوید بروید آنجا ببینید که چه جور دارند زندگی میکنند آنها نه بهداشت دارند و نه زندگی دارند، من استدعا میکنم جناب عالی که مدیر روزنامه معروفی هستید و یکی از کلاهی مؤثر میباشد از مردم شهرستانها حمایت فرمائید (صحیح است - احسن است)

عباس مسعودی - اجازه میفرمائید بنده توضیحی بدهم؟

رئیس - توضیح ندارد مگر اصلاح کنید، اگر اصلاحی بخواهید در پیشنهاد بکنید ممکن است رای گرفته میشود به پیشنهاد آقای مسعودی آقایانی که موافقت قیام کنند (عنه کمی برخاستند) قابل توجه نشد.

پیشنهاد دیگری قرائت میشود (پیشنهاد آقای عباس اسلامی بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم شرح زیر ضمیمه لایحه دانشگاه شود برای مبارزه با مسولین شمال بنگاه از یکمده متخصصین

تشکیل شود و برای تهیه متخصص سه نفر از پزشکان فنی مازندران و گیلان را بتهران احضار و تعلیمات لازم بیاموزند.

عدهای از نمایندگان - پیشنهاد خرج است بدانستگاه مربوط نیست.

حاذقی - بدانستگاه که مربوط نیست.

رئیس - این برای لایحه بهداری مناسبتر است تا اینجا (صحیح است) پیشنهاد آقای معتمد دماوندی قرائت میشود.

(پیشنهاد بشرح زیر قرائت شد)

بصره زیر را باده واحده تأسیس دانشگاهها در ولایات پیشنهاد مینمایم.

بصره - دولت مکلف است بدانستجویانی که برای تحصیل پزشکی و دندان پزشکی و نفت و ماشین و برق مایل بتحصیل در ممالک خارجه باشند ارز دولتی بدهد.

رئیس - یعنی از پول خودشان تحصیل میکنند دولت ارز بدهد.

معتمد دماوندی - اجازه میفرمائید توضیح عرض کنم. با اینکه برنامه ۷ ساله در کشور امیدهای بسیار بزرگی را بملت ایران میدهد و برای اجرای این برنامه متخصص لازم است برنامه احتیاج دارد بعضی از متخصصین فنی از قبیل مهندسین الکتریک مهندسین ماشین و مخصوصاً چون قسمت اعظم برنامه صرف امور کشاورزی میشود متخصصین امور کشاورزی و ماشین آلات لازم است و از طرف دیگر برای این که مردم مملکت را تجهیز بکنیم بکار لازم است که مردم بدن سالم داشته باشند ما اذعان داریم که در مملکت ما امراض گوناگون وجود دارد و بیشتر آنها شاید نرزم شده است مثل تراخم در جنوب و مثل مالاریا در شمال و همچنین مرض سل در شمال که واقعاً دارد مردم شمال را از بین میبرد برای اینها هم باز يك متخصصینی لازم است و مخصوصاً راجع بسل امروز در مملکت ما متخصص سل شاید یکی دو نفر بیشتر نباشد بنا بر این باید مصححین بروند باروبا تحصیلاتی بکنند و مطالعه ای بکنند. از این جهت می بینیم لازم است که یکمدهای بروند و تحصیل و مطالعه بکنند، از زمانی که دولت توجه بقانون اعزام مصححین باروبا نکرد و مصحح باروبا نفرستاد تقریباً متصدیان امور آمدند از جاهاییکه اختصاص میدادند به مصححین آنها را جلوش را گرفتند و يك تصویب نامه ای گذراندند که شورای عالی فرهنگ هم اینطور گفت مادام که تحصیلات عالی در مملکت ایران ممکن باشد یکسی اجازه داده نشود برای ادامه تحصیلات عالی بخارج برود در صورتیکه داوطلب خیلی زیاد است و اشخاصی هستند که میخواهند بخارج خودشان نه بخارج دولت بروند برای تحصیلات مختلف پزشکی و دامپزشکی یا سایر قسمتهای دیگر و از طرفی چون احتمال می رود که منابع زیرزمینی کشور ما هم استخراج بشود هم آن منابع زیرزمینی هم نفت است بنده این پیشنهاد را تقدیم کردم که اگر با این پیشنهاد موافقت فرمائید و آقای وزیر فرهنگ توجه فرمائید که این پیشنهاد بنده صد درصد برای مملکت مفید است کسانی که میخواهند برای شعبه پزشکی و دامپزشکی بخارج خودشان بروند تحصیل بکنند و

همچنین برای قسمت نظف یعنی مهندسین الکتریک و ماشین آلات و غیره این موافقی که شورای عالی فرهنگ ایجاد کرده و آن موانع نمیگذارد تحصیل کنند ازین برود تا اینجا بتوانند با خرج خودشان بروند برای تحصیلات لازمیشان (صحیح است)

رئیس - آقای وزیر فرهنگ

وزیر فرهنگ - نماینده محترم تقریباً از جریان ارزی که داده میشود بمصححین اطلاع ندارند آلان وزارت فرهنگ و وزارت دارائی اشکالی نمیکند اجباری نکرده که اشخاصیکه تحصیلات عالی در ایران دارند بخارجه بروند، آلان تمام اشخاصی که پنج متوسطه را تمام کرده اند برای تمام رشته ها با آنها از داده میشود (صحیح است) بنا بر این پیشنهاد نماینده محترم حتی یک قدری دشوار میکند کار را نه اینکه تأمین میکند از طرف دیگر از علاقه ای که ایشان بتحصیلات فنی ابراز کردند خیلی موجب تشکر است ولی آلان وزارت فرهنگ مخصوصاً با کمک برنامه که اعتباری گذاشته است مادر نظر داریم که مدارس حرفه از این اعتبار برنامه در تمام شهرستانها ایجاد شود و از طرف دیگر کمیسیون بودجه هم موافقت کرده و نظر جناب عالی هم تأمین شده است که اسامی با موافقت مجلس شورای ملی اعزام مصحح بطریقی که قانون معین کرده است مجدداً شروع خواهد شد (احسن است).

معتمد دماوندی - بنده چون نظرم تأمین شده است پس میگویم (صحیح است - احسن است)

رئیس - پیشنهاد دیگری قرائت میشود (پیشنهاد آقای ارباب مهدی بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم بصره ذیل بلایحه تأسیس دانشگاه اضافه شود.

پزشکان و جراحانی که بدون تصویب قلبی پزشک حاذق مبادرت به سقط جنین نماید (نبوی - این در قانون هست) علاوه از کیفر مقرره جانی.....

نمایندگان - این وارد نیست.

رئیس - وارد نیست مربوط بقانون جزائی است. پیشنهاد دیگری قرائت میشود.

(پیشنهاد آقای دکتر متین دفتری بشرح زیر قرائت شد)

در تأسیس دانشگاههای شهرستانها تشکیل دانشگاه پزشکی مقدم خواهد بود.

فولادوند - چند پیشنهاد دیگر هم شبیه این پیشنهاد رسیده است.

رئیس - آقای دکتر متین دفتری.

دکتر متین دفتری - راجع باین موضوع تأسیس دانشگاه در ولایات البته صحبت شد آقای وزیر فرهنگ هم مشکلات و عظمت این کار را درست تشریح کردند بنده يك نکته میخواهم تذکر بدهم و آن اینست که اگر بدون مطالعه و روی هوسرانی يك تأسیساتی در ولایات بشود باعث تخریب فرهنگ میشود مثلاً امروز اگر فوزه های دبیرستان ها در شهرستانها میروند این هیچ معقول نیست کسی که در دبیرستان های تهران تحصیل کرده است بعد در موقع امتحان می رود در شهرستانی امتحان میدهد این آقا برای چه می رود؟ مثلاً یک نفر می رود بزنجان خرج سفر را تحمل میکند برای چه؟ برای اینکه مسلماً دبیرستان زنجان

تطوریکه دبیرستانهای تهران مجهز است و آنطوریکه جدی هست نیست خوب بطریق اولی وقتی که بدون مطالعه دانشگاه ادبیات و دانشگاه حقوق تأسیس بشود آنوقت مسلم است که تا ده سال دیگر هم وسائش میسر نخواهد شد و تکمیل نمیشود اما بنده راجع باین قسمت نگرانی دارم در قسمت دانشگاه پزشکی معتقد هستم که محتاطتر مرگز استانها دانشگاه پزشکی لازم داریم و تا زمانی که این کار نشود بهداری ایران درست نخواهد شد (صحیح است) کسانی که در تهران تحصیل میکنند و بزندگی تهران آشنا میشوند با این قانون هم که گذرانیدیم بازم نخواهند ترقت ممکن است از طبابت صرف نظر بکنند و بگویند ما طبیب نیستیم اصلاح تحصیل طب هم نکرديم، میروند دنبال يك کار دیگر (کفائی - کشاورزی را هم اضافه فرمائید) بنده مانع کشاورزی نیستم معتقدم که کشاورزی هم باشد (کشاورز صبر - کشاورزی مقدم باشد) اول پزشکی است، ممکن است اول پزشکی و دوم کشاورزی باشد اگر شما تشکیلات دانشگاه کشاورزی کرج را تکمیل کنید مورد استفاده تمام ایران قرار خواهد گرفت برای این که شبانه روزی است اگر اطابق کم دارند چند تا اطاق بآن اضافه کنید این که اشکالی ندارد، فکر نکنید که يك دانشگاه کشاورزی با تمام تجهیزات میلیون ها خرج دارد این است که بنده این جا نوشته ام که در آخر ماده اضافه شود وزارت فرهنگ مکلف است در اجرای این قانون تأسیس دانشگاه پزشکی را در مراکز استانها مقدم بدارند و این عبارت بهتر میباشد (صحیح است).

رئیس - آقای وزیر فرهنگ.

وزیر فرهنگ - عرض کنم همانطور که در جلسه پیش عرض کردم وزارت فرهنگ و همچنین آقایان حالا احتیاج مبرمی برای تأسیس سایر دانشگاهها در ولایات نمی بینند مگر البته آنها بیکه مورد احتیاج فوری است، در درجه اول دانشگاه پزشکی است ولی دانشگاه کشاورزی و فنی هم لازم است البته باید بوسیله دانشگاه فنی کارهای برنامه را اجرا کنیم فقط احتیاج داریم که يك مدرسه فنی داشته باشیم بنا بر این بسته با احتیاج است، ممکن است در يك محلی مستعد برای کشاورزی باشند و وسایل برای دانشگاه طب فراهم نباشد، آقای دکتر باید در نظر داشته باشند دانشگاه طب یکی از وسایلی است که در مریضخانه بزرگی باشد مثلاً فرض فرمائید در مشهد و اهواز چون مریضخانه بزرگی دارند دانشگاه پزشکی آسان است ولی در بعضی جاها ممکن است که دانشگاه کشاورزی آسانتر باشد و چون آنهم مورد احتیاج است اجازه فرمائید که این هم بنظر خود وزارت فرهنگ باشد البته دانشگاه پزشکی مقدم خواهد بود ولی اگر در يك جایی هم وسایل دانشگاه کشاورزی ناقصی هم داشته باشیم شروع میکنیم و نظر جناب عالی هم راجع با همیت مخارجش درست است ولی ما مطابق همین قانون مجبور نیستیم که يك دقعه دانشگاه کشاورزی مثل تهران درست کنیم شروع میکنیم بناسیس مدرسه عالی کشاورزی که کم کم تکمیل بشود و بصورت دانشگاه کشاورزی دربیاید.

بعضی از نمایندگان - رای.

رئیس - آقای رضوی مخالفید؟ فرمائید.

رضوی - بنده غالباً با کفایت مذاکرات در اصل موضوع که مخالف میشوم از نظر این است که اگر فرصت بشود که تمام توضیحات مربوط بیک لایحه و قانون در ضمن مذاکرات اولیه بشود بعید نیست باین که بعضی از آقایان محتاج بدان پیشنهاد هائی نشوند البته لزوم و تقدم دانشگاه پزشکی تصادفاً از طرفی محرز است هم بواسطه اینکه در تهران جا بقدر کافی برای پذیرائی شاگرد هاندارد و هم برای این که در هیچ استان و شهرستانی نیست که نیاز فوری بپزشک نباشد با این دو مقدمه البته تقدم خواهد داشت دانشگاه پزشکی، اغلب جا ها هست که پایه اش هم گذاشته شده مثل شیراز، آلان يك آموزشگاه پزشکی وجود دارد که بیچاره آن شاگردانیکه در اینجا اسم نویسی کرده اند دو سال هم وقت خودشان را آنجا صرف کردند بعد از مدت دو سال حالا نگاه میکنند هیچ چیز در دستشان نخواهد بود در حالی که زحمت هم میکشند وقت هم صرف میکنند بیارستان بزرگ و اینها هم نیست معذک انحصار و محدود کردن وظیفه ای را بیک دانشگاه خاصی بنده تصور میکنم باینکه در پاره های جاها اسباب اشکال باشد (دکتر متین دفتری - بنده عرض کردم تقدم داشته باشد) زیرا بماند دلیلی که مذاکره هم شد دانشگاه پزشکی با احتیاج و ضرورتی که دارد لازم است يك قیاسی در آن بکار برده شود فرض فرمائید در شیراز آلان يك بیمارستان بماند تخت خوابی و يك دانشگاه پزشکی وجود پیدا میکند خوب آنوقت از اطراف و جوانب شیراز البته افراد با انجام آید تحصیل میکنند ممکن است که با این کیفیت وزارت فرهنگ يك وقت صلاح بداند اقدام بکند، در کرمان فرض میکنیم از اهواز شاگردان طب را میآورند آنجا و با بالعکس شاگردان قسمت فلاحت را میبرند جای دیگر با این کیفیت بنده تصور میکنم که يك صرفه جوئی هائی هم برای وزارت فرهنگ برای تأسیس دانشگاهها یا دانشگاه ها بشود و زودتر هم کار بچریان بیفتد همین جهت بنده تصور میکنم اگر اختیار وزارت فرهنگ را بیشتر قرار بدهید آنوقت وزارت فرهنگ هم با مطالعاتی که دارد تا این لوازم کار هر چه زودتر فراهم نشود دست با اقدام نخواهد زد، از این جهت برای پیشرفت اینکه قانون مناسب تر در بیاید (دکتر متین دفتری - کشاورزی را بآن اضافه کنید) وزارت فرهنگ مکلف است در اجرای این قانون تأسیس دانشگاه پزشکی و کشاورزی را در مراکز استان ها مقدم بدارد (صحیح است).

رئیس - رای گرفته میشود، پیشنهاد آقای دکتر متین دفتری آقایانی که موافقت قیام فرمائید (اکثر برخاستند) مورد توجه شد، پیشنهاد آقای ضیاء ابراهیمی قرائت میشود.

ضیاء ابراهیمی - دیگر لزومی ندارد، نظر من تأمین شده است.

رئیس - پیشنهاد آقای معتمد دماوندی قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی.

ماده واحده را بشرح زیر تقاضای اصلاح دارم

ماده واحده وزارت فرهنگ مکلف است آموزشگاههای عالی بهداشت - شیراز، اصفهان، مشهد را تبدیل بدانشگاه پزشکی نماید.

معتمد دماوندی - پس گرفتم.

رئیس - پیشنهاد آقای دکتر ملکی قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم ماده واحده بشرح زیر اصلاح شود پیشنهاد میکنم کلمه مجاز سطر اول ماده واحده به مکلف تبدیل شود پس از کلمه همچنین در سطر دوم کلمه مجاز است اضافه شود.

رئیس - آقای دکتر ملکی فرمائید.

دکتر ملکی - بنده خواستم عرض کنم که تشکیل دانشگاه یایک دانشگاه ای این نیست که ما بخواهیم يك خانه ای اجاره کنیم و يك تابلوئی بنویسیم که بخواهیم خودمان را گول بزنیم که ما این دانشگاه و دانشگاهها را تشکیل داده ایم بلکه مقصود از تأسیس دانشگاه یا دانشگاه تربیت يك عده متخصص فنی است که ببرد مملکت بخورند و اگر این دانشگاهها و یا دانشگاهها وسایل کار نداشته باشند رسال يك عده اشخاص دیلمه بنام متخصص بیرون خواهند آمد، در صورتی که برای جامعه هیچ فایده ای نخواهند داشت، این است که در این جا صحبت میشود، در هر استانی یا در هر شهرستانی يك دانشگاه ای تأسیس کنیم و لسی فکر نمیکنیم که مقصود از تأسیس دانشگاه این است که تمام وسایل تحصیل و کار در اختیار مصححین این جا گذاشته شود و اشخاصی که از این دانشگاهها و دانشگاهها فارغ التحصیل میشوند دارای يك معلومات فنی و عملی باشند، دانشگاه تبریز آلان تقریباً دو سال خوردده ای است که تشکیل شده است ولی هیچ وسایل تحصیل در آنجا فراهم نیست، مصححینی که آلان در آنجا تحصیل میکنند سال دوم و سوم هستند و شاید آن عملیات فنی را که مبیاست انجام میدادند چون وسایل در اختیار آن ها نبود عملیات خود را نتوانستند انجام بدهند و در این قانون نوشته شده است که وزارت فرهنگ مجاز است دانشگاه تبریز را که در سال گذشته تأسیس شده تکمیل نماید بنده میخواستم اینجا استدعا کنم که این کلمه مجاز را تبدیل بسکلف است بکنید بنده میخواستم که يك ضرب الاجلی هم معین بکنید که در مدت مثلا یکسال نواقص دانشگاه تبریز را مرتفع نمایند، چون این علائقیر ممکن بود فقط قسمت هائی را بنده تذکر دادم از جناب آقای وزیر فرهنگ تقاضا میکنم کراجع باین موضوع توجه فرمائید که بنده پیشنهادی اصلاحی کردم که ماده واحده بشرح زیر اصلاح شود وزارت فرهنگ مکلف است دانشگاه تبریز را که در سال گذشته تأسیس شده تکمیل نماید و همچنین مجاز است در شهرهای مشهد، اصفهان و غیره دانشگاه تأسیس نماید ضمن آنکه از جناب آقای ملک مدنی تشکر میکنم که راجع بدانستگاه تبریز اظهاراتی فرمودند و بیانات ایشان راجع بدانستگاه تبریز مورد تقدیر تمام آقایان نمایندگان آذربایجان است (صحیح است).

رئیس - آقای حاذقی مخالفید؟ فرمائید.

حاذقی - بیان نماینده محترم بدر قسمت اول صحیح

بود همه آقایان نمایندگان هم ممکن است با آن نظر موافق باشند بندهم موافقم ولی با قسم دوم مخالف هستم برای این که یک با دو موافق نیستند اگر مبیاست دولت مکلف باشد تمام استانهای مملکت البته باید مورد توجه دولت باشد و هیچ دلیلی ندارد که دولت برای تبریز مکلف باشد ولی برای اصفهان یا شیراز و یا مشهد مجاز باشد (صحیح است) اگر قرار باشد که دولت مکلف باشد ما موافق هستیم که دولت در تکمیل دانشکده تبریز و تأسیس دانشکده های مشهد و شیراز و اصفهان مکلف باشد ولی اگر امر دایر است که تعیض باشد بین قسمت اول و دوم خود آقای نماینده محترم تصدیق میفرماید که این کار تأثیر خوبی در افکار عامه نخواهد داشت این است که خواستم عرض کنم نکته ای را که باید مورد توجه دولت قرار بدهد این است که دولت وضع تمام استانها و شهرستانها را باید در نظر بگیرد. نماینده محترم آقای دکتر متین دفتری که فرمودند مدارس شهرستانها خوب نیست باید وزارت فرهنگ همت بگمارد همه مدارس را خوب کند و طوری نباشد که مدرسه در اصفهان یا شیراز یا مشهد و یا اهواز یا تهران تفاوت داشته باشد زیرا استعداد افراد مملکت یکسان است و استحقاق آنها هم در مزایای مملکت یکسان پس بنابراین بایستی همه جارا خوب بکنند تا افراد شهرستانها هم بنحوا حسن استفاده از تحصیل بکنند.

رئیس - آقای وزیر فرهنگ.

وزیر فرهنگ - عرض کنم راجع باین کلمه اصلاحی که فرمودند در این مورد کلمه مجاز است و مکلف است هر دو یک معنی را میدهد بجهت اینکه وزارت فرهنگ وقتی میتواند یک دانشکده ای را تأسیس نماید که موجباتش فراهم شده باشد بودجه آن را تصویب کنند شما اگر میلیونها هم پول در اختیار ما بگذارید در آنجائی که مدرسه متوسطه وجود نداشته یا با اندازه کافی شاگرد نداشته است نمیتوانیم دانشگاه ایجاد کنیم همچنین راجع تبریز عرض میکنم در تبریز بدون اینکه قانون باشد تمام کوششمان را کردیم برای اینکه آنجا مدرسه تشکیل شود، عرض کنم زمین خریدیم بودجه اش را اضافه کردیم معلم از خارج استخدام کردیم هیچ کوتاهی در اینکار نشده (صحیح است) بنظر بنده اگر مکلف رانظور کنید بیخود تکلیف بدولت میشود برای اینکه در بعضی از جاها عملی نخواهد شد و لزومی ندارد.

رئیس - آقای دکتر ملکی باین توضیح پس نیگیرید؟

دکتر ملکی - خیر رأی بگیرد.
رئیس - رأی میکنیم به پیشنهاد آقای دکتر ملکی آقایانی که موافقت قیام بفرمایند (عده کمی برخاستند) قابل توجه نشد، پیشنهاد آقای باتماقلیچ قرائت میشود.

(شرح ذیل قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی پیشنهاد میکنم که دانشکده هائیکه در ولایات تأسیس میشود در درجه اول صنعتی باشد.

رئیس - حالا مجلس رأی داد که پزشکی و کشاورزی مقدم باشد.

باتماقلیچ - بنده یک توضیح مختصری دارم اجازه بفرمایند.

رئیس - بفرمایند.

باتماقلیچ - بنده خیلی خوشوقت کم آقای وزیر فرهنگ امروز وعده فرمودند که در آتیه مردان کار تحویل جامعه خواهند داد چون در گذشته بیشترت میز نشین و سر بار جامعه وزارت فرهنگ تحویل ایران داده است ما اگر دقت کنیم شاید آسانی باشد که مخالف این پیشنهاد بنده باشند اگر بسنجیم آقای دکتر راجی و آقای دکتر طباطبائی وقتی مراجعت میکنند از یک عمل جراحی بنده می بینم که یک خدمت بزرگی بجامعه کرده اند و می آیند در مجلس با یک افتخاری هم مینشینند حالا اگر آقای دکتر راجی فقط فلسفه تحصیل کرده بود و برای مردم فلسفه میگفت هیچ باری را از دوش جامعه برنمیداشت (مکی) راجع بدان دانشکده تراکتور سازی بفرمایند) همین را میخواهم بگویم.

دکتر بقائی - آقای رئیس توهین نکردند؟
رئیس - باز هم همه مشد توجه بکنید آقایان **باتماقلیچ** - و تکیه اولیای محصلین تصور میکنند که شخصیت به پشت میز نشستن و نوکردن دولت شدن است و یک کاری را افتخاری برایش قائل نیستند مملکت ما باین روزی است که ملاحظه میکنید (دکتر بقائی - احسنت) اگر ما توانستیم مثل دنیای متمدن افراد کارکن متخصص کشاورزی، دکتر طب جراح تحویل جامعه بدهیم خدمتی باین مملکت کرده ایم و سرنوشت نسل آتیه مملکت را عوض کرده ایم، یک جمعیتی باید کار بکنند یک عده ای بی جهت دسترنجان را بعنوان مالیات بدهند و عده دیگر بگیرند چرا با اندازه کافی کارمند دولت و علم حقوق و استاد فلسفه داریم امروز احتیاج مملکت را باید بسنجیم به بنیم اگر یک فرد تجار، یک مهندس چاه نفت که بتواند نفت استخراج کند یا یک طبیب که در قلب عمل میکند یا یک طبیبی که میتواند مرض را تشخیص بدهد اینها برای مملکت مفید هستند اینها را بیش بیندازیم این عقیده بنده است حالا خود آقایان میدانند.

رئیس - آقای وزیر فرهنگ بفرمایند.
وزیر فرهنگ - عرض کنم در ابتدای همین جلسه یکی از آقایان نمایندگان محترم توضیح دادند که ذکر این مطالب یک قدری اسباب دلسردی سایر اشخاص میشود که در رشته های مختلف تحصیل میکنند (آشتیانی زاده - اشخاص بیسواد این حرف هارا میزنند) (مکی - صحیح است) (باتماقلیچ - سواد تو معلوم است) در مملکت بهمان اندازه که مهندس لازم است، طبیب لازم است حقوق دان هم لازم است (صحیح است) معلم هم لازم است علوم قدیمه هم هم لازم است، علوم جدید هم لازم است در مملکت همه این چیزها لازم است و چون نظر آقا هم اساساً تأمین شده است بنده گمان میکنم که پیشنهادتان را پس بگیرد.

باتماقلیچ - پس گرفتیم.
رئیس - پیشنهاد آقای دکتر بقائی قرائت میشود.

(شرح ذیل قرائت شد)
پیشنهاد میکنم تأسیس دانشکده های جدید موقوف بودقی گردد که تعلیمات اجباری در تمام کشور عملی شده باشد.

نمایندگان - احسنت.

حاذقی - با اصل لایحه مخالف است قابل طرح نیست.

رئیس - آقای دکتر بقائی بفرمایند.

دکتر بقائی - بطوری که آقایان محترم اطلاع دارند در شش، هفت سال قبل لایحه تعلیمات اجباری از این مجلس مقدس گذشت. در سال ۱۳۲۱. و در آن لایحه پیش بینی شده بود که در طی مدت ده سال تعلیمات اجباری در تمام کشور عملی بشود حالا بعد از گذشتن ۶-۷ سال از تصویب آن قانون هنوز در فکر هستیم که در کجا بطور آزمایش شروع بکنند تعلیمات اجباری را و اقدام اساسی راجع باین موضوع نشده و هنوز یک عمل جدی و مثبتی انجام نگرفته حالا ما در خیال این هستیم که لایحه بگذرانیم برای اینکه دانشکده هائی هم در ولایات تأسیس بشود، بنده خود هم نماینده یکی از شهرستانها هستم تنها آرزویم این است که در همه جا دانشکده باشد ولی خواستم این را خدمت آقایان توضیح بدهم که در نظر بگیرند برای اینکه ما میگوئیم قانون تصویب میکنیم که هر وقت وزارت فرهنگ مقتضی دید و مقدماتش فراهم شده بود دانشکده تأسیس کند، خوب این چیزی است که ممکن است برای هر چیزی یک چنین لایحه ای بیاورند مثلاً وزارت پیشه و هنر هم یک قانونی بیاورد که هر وقت وزارت پیشه و هنر صلاح دید و مقتضیات اجازه میداد معدن استخراج کند چون وقتی مقتضیات فراهم بود وسایل فراهم شد بخودی خود این کار درست خواهد شد (حاذقی - قانون میخواهد) درست است قانون میخواهد ولی فعلاً نتیجه این قانونی که ما میگذرانیم یک فشاری خواهد شد بر رئیس دولت و وزارت فرهنگ که آقا در فلانجا و فلانجا دانشکده درست کنید و ما از این قانون بدلیلی که الان عرض خواهم کرد نتیجه نمیخواهیم گرفت چون دانشکده هزاران چیز لازم دارد که در درجه اول وسایل است و شاگرد و استاد و از این سه تا هیچ کدام را نداریم نه شاگرد و نه وسایل و نه استاد

باینجهت بنده پیشنهاد کردم و از حضور آقایان محترم هم استدعا میکنم که باین پیشنهاد بنده موافقت بفرمایند که اقلاً این لایحه یک سببی بشود که زودتر لایحه قانون تعلیمات اجباری عملی بشود البته وقتی که قانون تعلیمات اجباری عملی شد شاگرد بیشتری هم ما بدست خواهیم آورد و در فاصله اینست هم یک اساتید تربیت شده ای از اروپا مراجعت خواهند کرد یا در ایران حاضر خواهند بود آنوقت البته با کمال خوشوقتی در همه جا دانشکده درست خواهیم کرد.

رئیس - آقای دکتر عبده مخالفید؟ بفرمایند
دکتر عبده - بنده با اساس فکر آقای دکتر بقائی موافقم، البته تعلیمات عمومی و ابتدائی باید مقدم بر تعلیمات عالی باشد ولی در عین حال آن پیشنهادی که ایشان کردند معنیش اینست که تأسیس دانشگاه را در شهرستانها موقوف بکنیم به تعمیم تعلیمات عمومی ابتدائی در همه جا و نتیجه این خواهد بود که ما تا وقتی که تمام مردم ایران در تمام شهرستانها بیسواد نشده اند نمیتوانیم یک دانشکده و یک دانشگاه در تمام شهرستانها درست کنیم و این نتیجه بنظر من صحیح نیست. البته اساس فکر کاملاً قابل توجه است و مبیایستی تعلیمات اجباری را در وزارت فرهنگ مقدم

بر تعلیمات عالی بدانند (صحیح است) برای اینکه همانطور که آقای دکتر بقائی متذکر شدند یکی از وسایل تشکیل مدارس عالی داشتن شاگرد است و شاگرد نمیتواند داشته باشد مگر اینکه اول دبستان داشته باشد و بعداً دبیرستان و استاد برای اینکه مرتجلاً نمیشود یکمده محصل و یکمده دانشجو برای دانشکده ها فراهم کرد ولی در عین حال پیشنهادی که ایشان داده اند خیال میکنم نقض غرض باشد و معنایش این است که اساساً دانشگاهی تا تعمیم کامل تعلیمات اجباری در شهرستانها تشکیل نشود و حتی یک نتیجه دیگری که از این فکر میکنیم اینست که دانشگاه تهران را هم بایستی منحل بکنیم برای اینکه متأسفانه هنوز تعلیمات ابتدائی در خود تهران هم تعمیم پیدا نکرده (دکتر بقائی - بنده گفتم دانشکده جدیدی تأسیس نکنیم) نه، میخواهم عرض کنم که نتیجه فکر جنابعالی اینطور خواهد بود که تا موقعی که تعلیمات ابتدائی تعمیم پیدا نکنند دانشکده درست نکنند خوب در خود تهران هم هنوز تعلیمات عمومی تعمیم پیدا نکرده و بنده خواستم از فرصت استفاده بکنم و گله بکنم از آقای باتماقلیچ راجع به سالی که ایشان گفتند من خیال میکنم که هیچ امتیازی بین هیچک از علوم نیست (صحیح است) همان مالکی که امروز درجه ترقی و تعالی رسیده اند هم متخصص فنی دارند هم متخصص کشاورزی دارند هم متخصص فلسفه هم حقوق، اجازه بدهید بنده با ایشان هم عقیده هستم که ما امروز به تخصصین کشاورزی و متخصصین فنی بیشتر احتیاج داریم ولی بجای خودش مردمانی هستند که زحمت کشیده اند در فلسفه و در حقوق و برای اجتماع هم کمال اهمیت را دارند (دکتر بقائی - از ایشان گله نباید کرد آقای دکتر) من استدعا میکنم از ایشان که هیچوقت مطالبی را نفرمایند که موجب مبارزات طبقاتی و اختلاف بین مردم خواهد شد چون این موجب دلسردی یک دسته ای خواهد بود که زحمت کشیده اند و تحصیل کرده اند.

باتماقلیچ - بنده نظری نداشتم جز اینکه احتیاج باشخاص فنی بیشتر داریم.

رئیس - رأی گرفته میشود به پیشنهاد آقای دکتر بقائی، آقای دکتر بقائی رأی گرفته شود یا استرداد میکند؟

دکتر بقائی - بنده استدعا میکنم که آقایان موافقت بفرمایند باین پیشنهاد چون این پیشنهاد مانع کار این لایحه نیست.

رئیس - رأی گرفته میشود به پیشنهاد آقای دکتر بقائی آقایان موافقت قیام کنند (عده کمی برخاستند) مورد توجه نشد. پیشنهاد آقای مسعود نابتی قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم تبصره زیر باده واحد اضافه شود. تبصره - وزارت فرهنگ مکلف است در تقاطعی که اقدام بتأسیس دانشگاه مینماید لاقلاً سی درصد از بودجه فرهنگ آن شهرستان را بصرف آموزشگاههای صنعتی کشاورزی برساند.

رئیس - آقای مسعود نابتی.
مسعود نابتی - عرض کنم بنده این پیشنهاد را تقدیم کردم برای اینکه مخصوصاً توجه آقایان را باین قسمت جلب کنم که تا سطح تولید ما زیاد نشود

هیچ فایده ندارد یعنی اصولاً در این اواخر غالباً گفتگو میشود از اینکه وضعیت زارعین ما بد است و بالاخره بایستی در این قسمت چاره ای کرد بنده عرض میکنم موضوع زراعت ما تا وسیله زراعت، وسیله کار عوض نشود ممکن نیست، وسیله کار هم عوض کردنش کار مشکلی نیست باینکه در سایر ممالک در دو هفته یک نفر می آید و آب و نور میشود میرود بیدان جنگ، حالا من قبول دارم که در مملکت ما زارعین بیسوادند عوض دو هفته ششماه، یکسال بالاخره باین اتکائی که ما داریم بهوش ایرانی همیشه این صحبت هست که ایرانی با هوش است من میخواهم ببینم که این عوض کردن شخم یعنی بجای اینکه عقب گاو آهن برود، این رل تراکتور را در دستش بگیرد این هیچ مانعی ندارد که در شهرستانها آموزشگاههای تأسیس بکنند که آموزشگاه کشاورزی باشد (صحیح است) و این آموزشگاه پروگرامی داشته باشد که شاخصیکه با سوادند در ششماه و شاخصی که بیسوادند در یکسال بتوانند بجای گاو آهن با تراکتور کار بکنند و ما تا وسیله زراعت را عوض نکنیم و مردم یاد ندهیم باقی کارها هیچ فایده ندارد شما الان برنامهتان اینست برای زارعین که سطح زندگی زارع بالا برود تا وقتی زارع در این مملکت چهار یا پنج خروار محصول دارد که اگر محصول مالک را هم با آن اضافه بکنند شش یا هفت خروار خواهد بود چه فایده دارد؟ چطور میتوانید سطح زندگی او را بالا ببرید؟ در خوزستان ۸۰ درصد خالصه دولتی است و سیزده سال است که یکدینار از بابت بهره مالکانه از خوزستانی مطالبه نشده است (سلطانی - صحیح است) آقا در این مدت خوزستانی پیراهنش دوتا شده؟ آیا وضعیتش تغییر کرده؟ چرا؟ برای خاطر اینکه وضعیت وسیله زراعت اینها درست نیست (صحیح است) راندهمان و محصول درست نیست، بنابراین عرض میکنم این بایستی تبدیل بشود اول کاری که ما در مملکت میکنیم بایستی تبدیل وسائل زراعتی باشد این دفع آفات زراعت ما اصولاً کلیه در دو میلیون و نیم هکتاری که زراعت میکنیم هر یک هکتار یک تن محصول میدهد در صورتیکه در مالکی که زراعت حسابی دارد هر یک هکتار هفت تن محصول میدهد ما باید محصولمان را زیاد کنیم محصول زیاد کردن با وسایلی است که امروز در دسترس مردم دنیا گذاشته شده است ما این را باید ب مردم یاد بدهیم بنا بر این آموزشگاه صنعتی در هر شهرستانی باید باشد تا تراکتور نیاورند وضع تغییر نمیکند دفع آفات نباتی هم - یک چیز ساده ای است. الان اینجا آمپول درست میکنند برای اینکه مثلاً از بیضهای گوسفند جلوگیری کنند و با تریب آمپول جلوگیری شود اما این بیچاره بلد نیست برود این آمپول را بزند. و یاد دانش کار مشکلی نیست اگر شما آموزشگاه کشاورزی در تمام شهرستانها درست بکنید باین وسیله است که شما سطح زندگی مردم را میتوانید بالا ببرید بنده منظورم این تذکر بود و حالا اگر آقای وزیر فرهنگ واقعاً میفرمایند که این قسمت هارا مورد نظر دارند تأمین میکنند بنده حرفی ندارم و مقصود بنده توجه آقایان است اگر شما در این مملکت هر کار بکنید تمام املاک را هم بدهید بزارعین هیچ فایده ندارد و سطح

زندگیشان ذره ای بالا نمی رود. الان مالک و زارع هر دو گرسنه اند شما باید سطح زندگیشان را بالا ببرید نه اینکه باینکه مقرر است عجیب و غریب هر روز اسباب زحمتشان بشود. باین وسیله ای باشد که بتوانند مردم با وسایل جدید کارشان را بکنند بگذارید دولت بیاید کمک کند و وسایل جدید در این مملکت بیاید وزارت فرهنگ بایستی این عمل را بکنند مردم خیلی زود یاد بگیرند یاد گرفتن مردم اینقدرها اشکال ندارد باید مدارس که پیرو گرامش خیلی مختصر باشد تأسیس بشود و در عرض شش ماه مردم یاد بگیرند.

رئیس - آقای وزیر فرهنگ.
وزیر فرهنگ - نظر آقای نابتی کاملاً صحیح است و وزارت فرهنگ هم در نظر دارد که در برنامه مدارس ابتدائی مخصوصاً این توجه را بکند و به منظور که فرمودند بنده معتقدم که احتیاج برای قسمت کمک بزارعین بیشتر است دانشگاه در درجه دوم است و در درجه اول بایستی مامدارس روستائی را ترقی بدهیم (صحیح است) و این را در نظر داریم و انشاء الله نظر جنابعالی تأمین خواهد شد.

البته باید این را هم اضافه کنم که آقایان مالکین هم خودشان ایمان پیدا بکنند که با وسایل جدید ملکشان را باید آباد کنند (صحیح است)

مسعود نابتی - با توضیحی که جناب آقای وزیر فرهنگ فرمودند و در واقع تأمین است و قبول فرمودند بنده پس میکنم.

رئیس - پیشنهاد آقای شریعت زاده قرائت می شود.

(شرح زیر قرائت شد)
پیشنهاد میکنم ماده واحده به ترتیب ذیل اصلاح شود.

ماده واحده - وزارت فرهنگ مکلف است دانشگاه تبریز را که در سال گذشته تأسیس شده تکمیل نماید. و همچنین دولت مکلف است از تاریخ تصویب این قانون در ظرف شش ماه با کسب نظر از شورای دانشگاه مرکز و شورای عالی فرهنگ برای تأسیس دانشگاه با دانشکده هائی که تأسیس آنها در شهرهای مشهد و اصفهان و شیراز و نیز در شهرستانهای دیگر کشور لازم تشخیص شود مطالعات جامع بعمل آورده و لوایح لازم را در ظرف مدت مذکور برای تصویب بمجلس شورای ملی تقدیم نماید. تخلف از مقررات فوق در حکم امتناع از وظیفه خواهد بود.

کشاورز صدر - این جزء بجزء در هر پیشنهادی رده شده است.

رئیس - آقای شریعت زاده یک قسمتش رده شده است با وجود این اگر توضیحی دارید بفرمایند.

شریعت زاده - این پیشنهاد بنده یک چیزی اضافه دارد و آن تخلف است حالا در هر صورت بنده توضیحی میدهم. در این لایحه که از طرف دولت پیشنهاد شده است بنظر بنده اصولاً مورد موافقت نمایندگان محترم است زیرا هیچکس در میان ما نیست که راجع بتأسیس دانشکده ها یا دانشگاه در مملکت مخالف باشد و این پیشنهاد هائی که میشود نشان میدهد که آقایان نمایندگان محترم میخواهند در نتیجه تصحیح عملی ترین ترتیبی

اجازه بفرمایند.

را در این گزارش بوسیله پیشنهادات بهمند ضرورت تشکیل دانشگاه یک امری است بدیهی برای اینکه هیچ ملتی ممکن نیست بتواند بطرف ترقی سیر کند مگر اینکه در تمام شئون مختلف بدمه کافی متخصص و کار شناس داشته باشد از این نظر در تأسیس دانشگاه یادانگشکه اگر یعنی میشود راجع است بشرایط و مقدماتی که در صورت وقوع آن این اقدام باید بعمل بیاید بنظر بنده اتخاذ تصمیم از طرف مجلس راجع بتأسیس دانشگاه یادانگشکه در نقاط دیگر مملکت باید بعد از مطالعه قبلی از طرف دولت راجع بوجود یا عدم وجود شرایط تشکیل دانشگاه در شهرستانها بعمل بیاید زیرا دانشگاه یا دانشگاهها وقتی ضرورت تشکیلش باید مسلم باشد که در نتیجه تشخیص و مطالعه دولت در دبیرستانها مسلم بشود که مثلا در فلان نقطه برای تأسیس دانشگاه از حیث کمیت و از حیث کیفیت معلم و تربیت در دبیرستانها لازم است دانشگاه در آنجا تأسیس بشود بنظر بنده اگر وزارت فرهنگ و دولت با دقتی هر چه تامتر باینکار توجه بکنند ثابت و مسلم است که تادیر دبیرستانهای مملکت مطالعات کافی از حیث برنامه بعمل نیامده و اطمینان قطعی حاصل نشده است که عده کافی فارغ التحصیل از دبیرستانها باین شرط که کیفیت تحصیلات آنها مقتضی ورود آنها بدانشگاه باشد بایستی اقدام بتأسیس دانشگاه بشود زیرا اگر در دانشگاه کسسانی وارد بشوند که در نتیجه وضع کنونی اداره امور تحصیلات متوسطه در مملکت از حیث کیفیات ناقص باشد نتایجی که ملت ایران باید از تأسیس دانشگاه بدست بیاورد و نمره تأسیس دانشگاه است حاصل نخواهد شد ، از این نظر بعقیده بنده این موضوع یکی از موضوعات اساسی و مهم است که دولت باید در ظرف ششماه نسبت بنقاط مختلف مملکت بنحو تربیت دانشجویان در دبیرستانها و کیفیت تربیت آنها تدقیق بکند . در هر نقطه ای که از حیث اوضاع جوی و مقتضیات دیگر بر دولت معلوم بشود که مثلا بایستی فلان دانشگاه در فلان نقطه ضرورت دارد و لازمست باید نتیجه مطالعات خودش را بمجلس شورایی بدهد تا مجلس هم بدلیلی که دولت در نظر گرفته و در نقاطی تأسیس نوعی از دانشگاهها را لازم دانسته است مورد دقت قرار داده و آقایان آنرا تصویب بکنند جناب آقای وزیر فرهنگ در پاسخ یکی از نمایندگان محترم فرمودند که این اشکالی ندارد برای اینکه بدون تصویب اعتبار از طرف مجلس هیچ سازمانی نمیتواند وجود پیدا بکند بنظر بنده این جواب نه تنها قانع کننده نیست بلکه از نظر اصول حکومت شوری فنی هم نیست زیرا در درجه اول قوه مقننه باید بر طبق دلیلی لزوم ایجاد سازمانی را اتخاذ کند و بعد قانون وضع کند و بعد از آن برای اجرای آن قانون از نظر بودجه و اعتبار این قسمت تصمیم بگیرد . پس امکان اینکه در بودجه در اینکار مطالعه شود دلیل بر این نیست که دولت یا مملکت بدون مطالعاتی که عرض کردم اقدام بتأسیس دانشگاه یا دانشکده کند این نظریات بنده بود و امیدوار هستم که دولت بآن توجه کند .

رئیس - آقای کشاورز صدر مغالیه؟ بفرمائید **کشاورز صدر** - آقای شریعت زاده این

وارد نیست این را استرداد بفرمائید برای اینکه این قانون مدتی معین نکرده که ششماه برایش قائل شدید که بعد از ششماه مطالعه بکنند این وارد نیست چون یک قانونی است که بدولت اجازه میدهد دانشگاه تأسیس کند .

رئیس - این قانون مدت معین نکرده است آقای شریعت زاده .

شریعت زاده - بنده فرمایش جناب آقای رئیس را ملتفت نشدم .

رئیس - چون پیشنهاد کرده اید که دولت شش ماه مطالعه بکند و بعد بیاورد این وارد نیست برای اینکه این قانون تکلیفش اینست که دولت باید الاان موجباتش را فراهم بکند . این وارد نیست .

شریعت زاده - بنده پس میگویم .

رئیس - پیشنهاد آقای حاذقی قرائت میشود (شرح زیر قرائت شد)

وزارت فرهنگ مجاز است برای تدریس در هر یک از دانشگاه های شیراز و مشهد و اصفهان تا پنج نفر استاد از بین پزشکان متخصص خارجی بر طبق قانون استخدام اتباع دول بیگانه استخدام نماید .

حاذقی - چون فرمودند نظرم تأمین است پس گرفتیم .

فولادوند (منشی) - پیشنهاد آقای دکتر مجتهدی هم تقریباً قابل طرح نیست .

دکتر مجتهدی - شما باید بفرمائید آقای فولادوند بدون اظهار نظر . تشخیص با رئیس مجلس است .

(پیشنهاد آقای دکتر مجتهدی بشرح زیر قرائت شد)

وزارت فرهنگ مجاز است که برای معلمین فعلی دانشگاه تبریز که دارای درجه دکترا یا تحصیلات مافوق لیسانس بوده و رتبه دانشیاری یا استادی دانشگاه تهران را ندارند رتبه یک دانشیاری صادر نماید و صدور ابلاغ رتبه مانع اخذ مزایا بطرفی که فعلا بآنها داده میشود نخواهد بود

رئیس - رتبه و پایه ها ، این مربوط باینقانون نیست . این قابل طرح نیست . یک پیشنهاد دیگر را قرائت کنید .

وزیر فرهنگ - اجازه میفرمائید؟

رئیس - بفرمائید .

وزیر فرهنگ - این پیشنهاد آقای دکتر مجتهدی اگر از نظر آئین نامه سابقه نداشت ، قابل طرح نبود ولی این پیشنهاد ایشان در کمیسیون بودجه تصویب شده است و مورد احتیاج هم هست یعنی اشخاصی هستند که آن دو سال است در دانشگاه تبریز مشغول تحصیل هستند و در تبریز هستند و تکلیف آنها معین نشده است و چون در کمیسیون بودجه تصویب شده از اینجهت بعنوان خرج هم اشکالی ندارد و بلاوه در لایحه بودجه که میآید شاید آنجا اشکال داشته باشد مطابق این آئین نامه که مطالبی غیر از بودجه نباید مطرح بشود در فصل استخدامی دانشگاه است آنجا جایز بهتر است اگر آقایان موافقت بفرمائید که بکار دانشگاه مزبور خواهد بود .

رئیس - اگر گزارش کمیسیون بودجه را بیاورید اینجا تصویب کرده باشد این مطلب جداگانه

ایست ولی نماینده نمیتواند پیشنهاد رتبه و پایه نماید . پیشنهاد دیگری قرائت شود .

(پیشنهاد آقایان دکتر راجی و موسوی بشرح زیر قرائت گردید)

پیشنهاد مینماید سطر چهار ماده واحده بشرح زیر اصلاح شود ، بعد از کلمه اهواز قبل از تأسیس دانشکده های دیگر یک دانشکده پزشکی اقدام نمایند .

رئیس - آقای دکتر راجی .

دکتر راجی - آقایان توجه فرمودند اینطوریکه در این لایحه تنظیم شده مثل اینست که برای خوزستان یک دانشکده پزشکی پیش بینی شده است در صورتیکه با استعداد زیادی که از لحاظ کشاورزی در خوزستان هست هم میشود در آنجا دانشکده پزشکی و هم دانشکده دامپزشکی و کشاورزی ایجاد کرد لذا بنده پیشنهاد کردم که قبل از ایجاد سایر دانشکده های دانشکده پزشکی باشد .

کفانی (مخبر) - نظر جناب عالی در پیشنهاد آقای دکتر متین دقتی تأمین شده است .

دکتر راجی - بنابراین استرداد میکنم .

رئیس - پیشنهاد دیگری قرائت شود .

(پیشنهاد آقای سزاوار بشرح زیر قرائت گردید)

پیشنهاد میکنم وزارت فرهنگ مکلف است مقدم بر تأسیس دانشگاه در نقاطیکه تا کون دانشگاه وجود ندارد و در رفع نواقص و بسط تأسیسات فرهنگی از قبیل دبستان و دبیرستان و تکمیل سازمانهای موجود اقدام جدی بعمل آورند .

بعضی از نمایندگان - تشریف ندارند .

رئیس - وارد هم نیست پیشنهاد دیگری قرائت شود .

(پیشنهاد آقای دکتر طباطبائی بشرح زیر قرائت گردید)

تبره - کسانی که بدون دارا بودن گواهی نامه رسمی از دانشگاه های مربوطه و پروانه لازم به شاعل پزشکی دندان سازی داروسازی و مامائی مشغول شوند بجنس تأدیبی از سه الی پنجسال توأم با جریمه نقدی از دهالی پنجاه هزار ریال محکوم میشوند .

رئیس - آقای دکتر طباطبائی .

دکتر طباطبائی - بنده این پیشنهاد را خواستم در موقعیکه قانون استخدام پزشکان مطرح بود تقدیم بکنم ...

رئیس - موردش هم همان موقع بود .

دکتر طباطبائی - ... حالاهم توضیح میدهم که چرا ندادم ولی بقدری مجلس متشنج بود و آقایان اینقدر تمصب بخرج دادند که جز تأسف بنده نمیتوانم چیزی عرض کنم (یک نفر از نمایندگان - صحیح بود) (قباریان - باید اجرا شود) خیر صحیح نبود این پیشنهادها هیچکدامش عملی نخواهد شد اینجا آقایان هیئات دولت نشسته اند و حالا خواهند دید ، اگر آقایان وزراء آن پیشنهادها را عملی کردند؟ اصلا قابل عملی شدن نیست (کشاورز صدر - اگر نکنند که استیضاح میشوند آقا) این پیشنهادی که بنده دادم اینست که شما آقایان نشسته اند و یک قوانینی برای آقایان اطباء عیله وضع کردید ولی همانقدر اطلاع ندارید که اگر یک کسی بدون مدرسه بدون دیپلم بدون پروانه مشغول طبابت و داروسازی و دندان سازی باشد ابداً قانونی که بتواند جلوه حرفه او را بگیرد نیست بهترین مثالش همین مثال

آقای دکتر سیروس است که در جراید هم منتشر شد و مورد توجه عموم قرار گرفت ولی آقایان ممکن است اطلاع نداشته باشند که ایشان پس از اینکه چند روزی برایش مزاحمت ایجاد کردند رفتند و بقید کفیل آزاد شدند و تا بلوشان را زدن و مشغول طبابت شدند اگر قبول ندارید آنان ممکن است تلفن کنید از وزارت بهداشت بپرسید علت آنهم اینست که قوانین برای جلوگیری از کار آنها نداریم بنده این را میدهم حبسش را اصلاح میکنم نوشته ام سه الی پنجسال حالا میکنم یک الی سه سال چون حبس تأدیبی را بنده اطلاع نداشتم ولی از سه سال تجاوز نمیکند خواهش میکنم آقایان با همیت این پیشنهاد توجه بفرمائید این لایحه اش هم در کمیسیون بهداشتی آمده و تحت شورا است ولی چون ممکن است در مجلس تصویب نشود خواهش دارم که آقایان موافقت کنند.

مخبر - عرض کنم پیشنهاد آقای دکتر طباطبائی اینست که اسامی پیشنهاد خوب پیشنهادی است ولی مربوط باین لایحه نیست این لایحه تأسیس دانشگاه است و برخلاف آئین نامه داخلی مجلس هم هست نمیشود ضمیمه کرد .

رئیس - بنده عقیده ام اینست چون آقایان موافقتند یک طرحی تهیه کنند الحاق کنند بآن قانونی که گذشته و واقعا یک چیز مفیدی است این را بصورت طرح الحاق بکنند بآن قانون .

برزین - بنده هم موافقم اگر اجازه بفرمائید عرض کنم .

دکتر طباطبائی - آقا اجازه بفرمائید مجلس اگر موافق بود اجازه بفرمائید که تصویب بشود .

رئیس - این سابقه میشود و نمیشود در تسلسل پیش میآید و میدانم که همه آقایان موافقتند نسبت باشخاصیکه پروانه ندارند اجراء بشود همانطور که عرض کردم یک طرحی تهیه کنید که بقانون پزشکان الحاق شود .

دکتر طباطبائی - پس جلسه آتیه خواهش دارم توجه بفرمائید .

رئیس - پیشنهاد دیگری قرائت میشود . (پیشنهاد آقای حائری زاده بشرح زیر قرائت گردید)

تبصره ذیل را برای ضمیمه شدن بماده واحده پیشنهاد مینمایم :

تبصره - قبل از تأسیس دانشگاه در ولایات دولت مکلف است باندازه احتیاج برای اجراء قانون تعلیمات اجباری دانشسرای مقدماتی در ولایات تأسیس نماید .

رئیس - بازم اینطور تشکیل مدرسه و پیشنهاد خرج است وارد نیست حالا توضیحی دارید؟ بفرمائید **حائری زاده** - این موضوع تعلیمات اجباری صحبت امروز و دیروز نیست اول مشروطیت در ۴۳ سال پیش اصل ۱۵ قانون اساسی تعلیمات اجباری را اشاره کرده است ماده سوم قانون اساسی فرهنگ باز تعلیمات اجباری را اشاره کرده و تصریح شده در آنجا که مدارس را بچهار طبقه ابتدایی و همکده ابتدائی بلدی متوسطه و عالی بپیش بینی شده است علت اینکه تا بحال اجراء نشده است باید به بنیم چه بوده ما تا وقتیکه پایه فرهنگمان محکم

نباشد دانشگاهی که شاگرد نداشته باشد فایده ندارد نمیتوانیم تأسیس بکنیم ما باید اول پایه فرهنگیمان محکم باشد شما دانشسرای مقدماتی در ایالات و ولایات بقدر کافی ندارید شاگرد هائی هم که از دانشسرای اینجاییرون میآیند حاضر نیستند باینکه بروند بدمکده ها یا بروند تدریس کنند این دبیرستانهای که داریم اگر یک شعبه دانشسرای مقدماتی هم آنجا اضافه بکنند زمینه برای پیشرفت و عملی ساختن تأسیس دانشگاه فراهم میشود این یک موضوع عملی است ما بگذردندان قانون دارای دانشگاه و دکتر و اشخاص فنی نخواهیم شد این قانونی که چند روز پیش اینجا گذشت و انصافاً خیلی بی انصافی شد و کلای ولایات حق داشتند ناله بکنند از نداشتن دکتر ولی نه اینکه یک کسی که رفته تحصیل کرده مجبورش بکنند که چون تو تحصیل کردی برو در آن نقاط بدابو هوا در سال بمان این برخلاف عدالت و انصاف بود و علت آن نداشتن مدارس بود در ولایات ، ما برای اینکه دانشگاه را در ولایات تأسیس بکنیم لازم است یک دانشسرای مقدماتی قبل از تأسیس بکنیم بچه ها تحصیل بکنند تا موقعی هزار تا بچه ای که دبستان میروند یکصد نفرشان بدبیرستان بروند و آنهاییکه هزار نفر بدبیرستان میروند یکصد نفرشان برای دانشگاه خودشانرا حاضر بکنند مانا پایه را محکم نکنیم و هی تصویب بکنیم دانشگاه بخلوا حلوا گفتن دهان کسی شیرین نمیشود .

رئیس - آقای وزیر فرهنگ .

وزیر فرهنگ - عرض کنم پیشنهاد آقای حائری زاده یکمرتبه در قانون ۱۳۲۱ تصویب شده است که وزارت فرهنگ مکلف است در دانشسرای مقدماتی در سال اول یک نلک بیشتر از سالهای پیش دانش آموز بپذیرد (مکی - پس چرا عمل نشده است؟) بلی ، خوب متأسفانه در این چند سال مقدماتی بوده است که عمل نشده است ، وسایل نبوده است بودجه کافی نبوده است عمل نشده است بنده تصدیق دارم و امروز این احتیاج ندارد باینکه یک قانون جدیدی بگذاریم (حائری زاده - تعهد بکنند انجام بدهند من پس میگیرم) وظیفه ما است ، مهمترین وظیفه وزارت فرهنگ است (بعضی از نمایندگان - پس گرفتند) بنده یک کلمه دیگری هم اجازه میگویم عرض کنم آقای دکتر متین دقتی پیشنهادی فرمودند راجع بدارس کشاورزی و طب در پیشنهاد گذاشتند مرکز استانها مرکز استانی ممکن است یک اشکالی برای ما تولید کند فرض کنید استان رشت است قزوین و قم هم جزء استان رشت است (صحیح است) شاید ما احتیاج داشته باشیم در قزوین دانشگاه کشاورزی تأسیس بکنیم (برزین - در همدان) این ممکن است اسباب اشکال برای ما بشود اینرا استدعا میکنم تصحیح بفرمائید .

دکتر متین دقتی - بنده عضو کمیسیون هستم اجازه میگویم توضیح بدهم .

رئیس - اسلا وارد نیست آقا و پیشنهاد خرج است .

دکتر مجتهدی - بنده اخطار نظامنامه ای دارم .

رئیس - بر طبق چه ماده ای؟ چون در آئین نامه هست که هر کس اخطار داشت باید ماده اش را ذکر کند .

دکتر مجتهدی - بر طبق ماده ۸۳ .

رئیس - بفرمائید .

دکتر مجتهدی - اخطار بنده این بود که میخواستم عرض کنم که پیشنهاد بنده چه فرقی داشت با پیشنهاد آقای حائری زاده و پیشنهاد اجازه داده نشد که توضیح بدهم ولی آقای حائری زاده که پیشنهادشان مربوط نبود توضیح دادند و من نفهمیدم چرا پیشنهاد بنده وارد نبود .

رئیس - شما پیشنهاد کردید که رتبه و پایه داده بشود هیچ وارد نبود اصلا قرائت هم نمیشد بکنند ایشان پیشنهاد دادند برای دانشسرای مقدماتی و چون مربوط بدانشگاه است ممکن است ولی نمیشود دانشسرا هم یک جائی ساخته شود به همین جهت آنهم قبول نشد .

دکتر مجتهدی - پس بنده عرضی ندارم .

فولادوند - ماده ۸۳ آقای دکتر مال نطق قبل از دستور است .

حاذقی - خوب همبظوری یک چیزی فرمودند .

دکتر مجتهدی - بفرمائید که این نظامنامه را چاپ بکنند بدهند بدست ما بنده حفظیستم نظامنامه را .

دکتر معظمی - اجازه بفرمائید آقای دکتر - زنگنه یک مطلبی را در آخر مخالفت با پیشنهاد فرمودند . که میبایستی بمقام ریاست عرض کرده باشم و آن راجع بکلمه مراکز استانها بود توضیح دادند که آقای دکتر متین دقتی پیشنهاد کردند که حتماً باید برای مراکز باشد ولی بعداً ممکن است برای دانشگاه کشاورزی اشکالی شود که در مراکز تشکیل شود این را توضیح بدهید که اسباب اشکال نشود .

دکتر متین دقتی - توضیح بدهم آقا ؟

رئیس - توضیحی ندارد آقا رای میگیریم باستانها موافقت ؟

دکتر متین دقتی - همه مراکز استانها که در پیشنهاد بنده هست و مانع نظر آقای وزیر فرهنگ نیست مطابق قانون تقسیمات کشور استان یک مرکز رسمی قانونی است مراکز استان یعنی شهر های عمده استان (صحیح است)

وزیر فرهنگ - اگر اینطور باشد بنده موافقم .

فولادوند - آقای دکتر اجازه بدهید مراکز را حذف بکنند .

وزیر فرهنگ - حذف آن بهتر است .

۴ - تنفس و تشکیل مجدد مجلس

رئیس - یک ربع ساعت تنفس داده میشود . بعد هم آقایان تشریف بیاورند .

(در این موقع چهل دقیقه بظهر تنفس داده شد و مجدداً یک ربع بظهر مجلس تشکیل گردید)

حاذقی - بنده یک تذکر نظامنامه ای دارم مطابق ماده ۷۲ .

رئیس - آنکه شما بلدیید منشی ها هم میدانند اگر اکثریت نشد آن ماده قرائت میشود من الاان منتظرم که اگر اکثریت شود رای بگیریم و اگر

اکثریت نشد جریمه خواهند شد .
حاذقی - آقای رئیس بنده توضیح را عرض نکردم که جنابعالی عصبانی شدید اجازه بفرمائید توضیح را عرض بکنم .

**نمایندگان - اکثریت است .
 ۵- تصویب لایحه تأسیس دانشگاه در شهرستانها**

رئیس - رأی گرفته میشود بقانون دانشگاه شهرستانها باتبصره ها و اصلاحات و پیشنهادهائی که شده ومورد توجه واقع گردیده آقایانی که موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد . بااصلاح استانها تصویب شد ، آقای وزیر دارائی بفرمائید .
وزیر دارائی - بنده یک عرض مختصر داشتم و آن اینست که خواستم از آقایان استدعا کنم همانطوری که لایحه غله جزو دستور است آقایان آنرا مطرح بفرمائید (صحیح است) چون جمع آوری غله درپاره ای از شهرستانها شروع شده است یک تذکره دادند آقای صدرزاده راجع بلوله کشی ما یک سوء تفاهمی شده بود راجع بمعافیت از حقوق گمرکی برای اوله کشتی شهرها (صحیح است) چون در آن تاریخی که این قانون از مجلس گذشت یک مقدار از اوله هائی که برای شهر تهران و شیراز بگمرک آمده بود و هنوز از گمرک مرخص نشده بود باین مناسبت اشکال داشت که اداره گمرک برای آنها معافیت قائل بشود مطابق قانونی که از مجلس شورای ملی گذشته وموافقیتی که دولت کرد برای اوله کشتی شهرها از نقطه نظر بهداشت شهرها و مخصوصاً کمک کردن بشخص خیری که در راه این کار سعی کرده کمک ببردیم شهرها بکنند دولت هم یک کمکی کرده باشم خواستم این تذکره را داده باشم که اگر آقایان هم موافق هستند آنچه که بعنوان اوله کشتی شهرها آمده است بگمرک از تاریخی تعیین شده بود که موجود باشد آنها معاف شوند (صحیح است) بدیهی است که مقصود اولوله های منظور برای اوله کشتی است واگر برای ساختمان وسیمان باشند آنها معاف نخواهند بود (صحیح است)

نورالدین اماهی - همه موافقم آقا .
رئیس - آقای وزیر دادگستری لایحه ای دارند میدهند بعد غله مطرح میشود .

۶- تقدیم یکفقره لایحه از طرف

آقای وزیر دادگستری

وزیر دادگستری - چون تقویت قوه قضائیه و ایجاد امنیت قضائی مورد نظر هیئت دولت و علاقه افکار عمومی میباشد و این امر تأمین نمیشود مگر آنکه از یک طرف مقام قضاوت تثبیت گردد تا قضاوت از هرگونه نگرانی مصون باشند و در موقع قطع و فصل دعاوی از وجدان وموازن عدالت تبعیت نمایند و از طرف دیگر لازم است مرجع صالحی تعیین گردد تا قضائی که متخلف و غیر صالح برای تصدی مقامات قضائی تشحیش شوند مورد تعقیب و مرآخذ واقع گردند (صحیح است) و در صورت اقتضا است آنها از مقام شاخ قضاوت کوماته شود و همچنین برای این که قضاوت قادر باشند وظیفه سنگین ویرمسئولیت خود را با اطمنان خاطر از لحاظ تأمین حد اقل معاش انجام دهند و ضمناً جهت عملی کردن این منظور پاره از مواد

قانون استخدام قضات محتاج باصلاحاتی بود لذا برای اجرای این اصول لایحه ضمن ۴۸ ماده بیوست تنظیم و برای تصویب تقدیم میگردد . خواستم استدعا کنم که هرچه زودتر بکمیسیون مربوطه ارجاح شود .
دکتر بقائی - یک تبصره هم اضافه بفرمائید که اگر یک قاضی برخلاف دستور رأی داد بدو سال حبس محکوم بشود .

۸- طرح گزارش مربوط به مزاد غله
رئیس - گزارش کمیسیون دارائی راجع به مزاد غله مطرح است آقای رحیمیان مخالفید ؟

رحیمیان - بنده مخالفم .
رئیس - آقای امیر تیمور .

امیر تیمور - اجازه بفرمائید اصلاحی شده در ماده واحده بنده تقدیم میکنم ، اصلاح مختصری است در این ماده واحده باموافقت آقای وزیر دارائی شده که این ماده اصلاح شده اش را بنده تقدیم میکنم که مورد شور واقع بشود .

رئیس - پیشنهاد اصلاحی است قرائت میشود . (ماده واحده شرح زیر قرائت شد)

ماده واحده - وزارت دارائی میتواند تا میزان سه برابر گندم و یک برابر جو مالیاتی که بر اساس ممیزی که طبق قانون مالیات املاک از بابی از ۱۳۰۵ تا ۱۳۱۳ بعمل آمده مزاد از مالکین و مستأجرین مطالبه و قیمت آنرا مطابق نرخ رسمی پرداخت نماید . و نیز وزارت دارائی میتواند استثنائاً در سال ۱۳۲۸ در نقاط حاصلخیز کشور که محصول خوب باشم میزان مزاد را تا پنج برابر گندم و سه برابر جو مالیاتی ترقی داده و قیمت آنرا بنرخ رسمی پرداخت نماید سهم زارع از پرداخت مزاد معاف است و خورده مالکین هم که بهره مالکانه آنها از یک هزار کیلو تجاوز نخواهد نمود از پرداخت مزاد معاف میباشد و مالکین مکلف هستند در تاریخی که برای تحویل جنس هر یک از نقاط وزارت دارائی تعیین واعلام خواهد نمود جنس تعهدی را تحویل و در صورت تأخیر و یا عدم تحویل مشمول جرائم قانونی که آئین نامه آن بر اساس آئین نامه اسناد رسمی از تصویب کمیسیون قوانین دارائی و کمیسیون دادگستری مجلس شورای ملی خواهد گذشت خواهند بود مالکین املاکی که ممیزی نشده است مطابق آخرین تعهدی که بابت مزاد غله داشته اند در سال جاری باید مزاد خود را پرداخت نمایند تبصره پنج قانون ۲ دوازدهم مصوبه ۲۹ فروردین ۱۳۲۸ از تاریخ تصویب این قانون ملغی میشود .

رئیس - آقای رحیمیان .

رحیمیان - باید عرض کنم قبل از شهریور اداره تثبیت غله ایجاد شد برای این که بکشاورزان و خورده مالکین کمک بشود و مظنه گندم را تثبیت بکند و از طرف دیگر هر گاه در یکی از نقاط دیگر کشور کمبودی بشود بآن نقاط گندم بفرستند و این بنفم کشاورزان و بنفم خورده مالکین می باشد (صحیح است) ولی بعد از شهریور اداره تثبیت غله را بنام اداره غله ونان تشکیل دادند این اداره غله ونان برای مردم این کشور بجز ایجاد مشکلات و بجز صرف کردن مبالغ خیلی زیاد و بجز سوء اداری و هرج و مرج نتیجه دیگری برای این کشور تا کنون

نداشته است (صحیح است) تا این که در سال ۱۳۲۷ سی و پنج میلیون تومان ضرر غله ونان برای مردم این کشور ایجاد کرده اند و با بودجه اداری آن که بنده اطلاعات کاملی ندارم و از بعضی از آقایان هم سؤال کردم و آنها هم اطلاع نداشتند شاید در حدود ۱۵ میلیون تومان باشد که در واقع اداره غله ونان برای این کشور پنجاه میلیون تومان تمام میشود در صورتیکه نه نان خوبی ب مردم داده شده است و نه اینکه هیچ فردی از افرادی که کشور بواسطه یم کم بودن نان شب راحت بسر برده است (صحیح است) با این ضرر ۵۰ میلیون تومان صد هزار تن بقیمت فعلی میخرند سی میلیون تومان و اگر حالا از این دو بیست هزار تنی که آقای وزیر دارائی فرمودند بیشتر احتیاج نداریم ، اگر صد هزار تن آن را ب مردم بچائی میدادند تازه ضرر سی سی میلیون تومان میشد ، با آن قیمتی که خریدند و با آن قیمتی که ب مردم داده اند در عین حال چچائی هم نبوده و برای این کشور پنجاه میلیون تومان ضرر بوده است (مکی - پنجاه میلیون تومان هم سوءاستفاده کرده اند) چون وقت زیادی ممکن است برای مخالفت نباشد و بقیته بنده امسال که گندم از خارج خریدیم و اگر چنانچه صد هزار تن از خارج خریداری بکنند وقتی که صد هزار تن از خارج خریداری شد و این مالیاتی که چهار برابر گرفته میشود اگر بقیته بنده مردم را آزاد بکنند بهمان قیمتی که از خارج خریداری میکنند برای خورده مالکین و زارعین ، همان قیمتی را که بیگانه بارز میدهند همان قیمت را ب مردم واگذار بکنند و اگر ملت ایران از یک طرف که پنجاه میلیون تومان ضرر میدهند بدمون استفاده نامعلوم لاف اول اطمنان هست که این پول بجیب ملت ایران رفته است ولی از یک طرف ما پنجاه میلیون تومان برای این کشور ضرر میدهم و از طرفی نان این مردم تأمین نشده است و از طرفی هم بجز این که مردم در تحت فشار قرار بگیرند نتیجه دیگری از این کار نبرده ایم (مکی - پنجاه میلیون تومان هم رشوه میگیرند) حالا اینکه وزارت دارائی میتواند علاوه بر مالیات مقرر تا میزان سه برابر گندم و یک برابر جو مالیاتی مزاد مالکین مطالبه و قیمت آنرا مطابق نرخ رسمی پرداخت نماید و نیز وزارت دارائی میتواند استثنائاً در سال ۱۳۲۸ در نقاط حاصلخیز کشور که محصول خوب باشد میزان مزاد را تا ۵ برابر گندم و سه برابر جو مالیاتی ترقی داده و قیمت آنرا بنرخ رسمی پرداخت نماید این بقیته بنده تا یک اندازه ای صحیح است و مطلب روشن شده و تکلیف معلوم است ولی آقایان میدانند که این کلمه بکار بردن تا پنج برابر گندم و سه برابر جو در نقاط حاصلخیز این ایجاد چه مشکلائی در خارج خواهد شد (صحیح است) برای این که این صرفاً ب بقیته بنده فقط برای هر نظری که داشته باشند اینجا بجز اینکه مأمور غله ونان و آن کسانی که باید غله بدهند فقط روی گرفتن مبلغ رشوه (صحیح است) صرف وقت بشود نتیجه دیگری برای این کشور نخواهد داشت (صحیح است) اولاً باید معلوم بشود که آن نقاط حاصلخیز کجا است تا مردم تکلیفشان روشن باشد و از طرفی میزان تا پنج برابر گندم و سه برابر جو در مقابل آن چهار برابر ، این به بقیته بنده یک اقدام خیلی شدید است و برای حیف

و میل کردن غله وتولید هرج ومرج بجز این نتیجه ای عاید نمیشود وحالات نتیجه اش چه میشود بنده اطلاعی ندارم از طرفی در اینجا نوشته است سهم زارع از پرداخت مزاد معاف و خورده مالکین هم که بهره مالکانه آنها از یک هزار کیلو متجاوز نخواهد بود از پرداخت مزاد معاف میباشد ، عمده مطلب در این جا است ولی میزان تا پنج برابر گندم و سه برابر جو هم البته شاید بضرر مالکین باشد ولی روی اصل اینکه آنها البته باهم خواهند ساخت نتیجه ای گرفته نمیشود ولی در این قسمت که عرض کردم بضرر خورده مالکین تمام میشود کفله رابیانند از خورده مالکین تأمین کنند (صحیح است) اگر یک کسی که در امور این کشور وارد نباشد این جور نظر داده باشد بنده از او گله ای ندارم ولی یک کسی که از اوضاع زارع و خورده مالکین اطلاع کامل دارد و میداند که زارع تقریباً در حدود شش الی ده خروار محصول سالیانه بر میدارد و خورده مالکی که او زراعت میکند و منتهی پنج الی پانزده خروار بیشتر عایدات ندارد تقاوتش این است که زارع در زمین مرغوب ارباب زراعت میکند و خورده مالک بهمان زمینی که دارد زراعت میکند بنا بر این بیشتر از اینها که عرض کردم عاید او نخواهد شد بنا بر این وقتیکه شش سهم زارع را معاف بکنند و خورده مالکین را که از ۵ الی پانزده خروار بیشتر عایدی نخواهد داشت از طرفی هر گاه نقاط حاصلخیز باشد باید هشت برابر هم بدهند در صورتیکه ممکن است عایدی هم نداشته باشند بنا بر این بایستی آن وقت تمام غله خودش را تحویل اداره غله بدهد و دست زن و بچه اش را بگیرد و از آنجا خارج بشود (صحیح است) اینست نتیجه ای که برای خورده مالکین گرفته میشود بجز این چیز دیگری عاید او نخواهد شد (صحیح است) در کشورهای دیگر جدید و کوشش میکنند که حتی الامکان طبقه خورده مالک روز بروز تقویت شود و وضعیت مالی آنها بهتر بشود ولی ما این جا میخواستیم با این قانونی که از مجلس شورای ملی بگزارانیم و در سال گذشته هم ضرر بزرگی ب خورده مالکین وارد شد ما میخواستیم این خورده مالک از نظر سیاست و مصلحت کشور مورد تقویت واقع بشود و در صورتیکه ما میخواستیم با این قانون آنها را از بین ببریم (صحیح است) سهم زارع را شما معاف میکنید آن وقت آن خورده مالکی که خودش زراعت میکند آن را باید بدهد یک خورده مالکی هست که در شهرها زندگی میکند و سهم خودش را میدهد در اینجا اگر چند خروار هم عایدش میشود بنده هم موافق هستم که از آن خورده مالک چون خودش زراعت نمیکند ازش گرفته بشود اعم از این که هزار کیلو عایدش بشود یا دو هزار کیلو اما خورده مالکی که خودش زراعت میکند و بیش از ده الی پانزده خروار محصول بر نمیدارد و با آن ده الی پانزده خروار محصول پارچه ای هم بدستش نخواهد رسید این از کجا باید زندگانیش را تأمین بکند آنوقت این خورده مالک بیاید بضرر خودش گندم بشما بدهد که وضع نان شهرها را تأمین بکنند (حائری زاده - نه تمام شهرها بعضی شهرها) از نقطه نظر عدالت بنده از جنابعالی استدعا میکنم بهمان طریقی که در سال گذشته

راجه بسه تن با این که عملی نشد ولی در عین حال بایستی این سهم خورده مالک باید از یک تن بسه تن تجاوز نکند که بنده پیشنهاد خواهم داد اما برای خورده مالکین که جنابعالی چند روز پیش از این بر علیه مالکین حرف زدید و امروز می بینم که این لایحه بر علیه خورده مالکین تنظیم شده است شاید هم از طرفی بنفع خود مالکین باشد باز هم بنده عرض میکنم که فقط یک وسیله در این کشور هست و آن این است که صد هزار تن شما از خارج گندم خریداری بکنید و این چهار برابر را هم از مردم بگیریید و بقیه را بقیمت آزاد تعیین کنید و آن پولی که شما به بیگانگان خواهید داد آن پول را بخورده مالکین بدهید از طرفی زندگی آنها هم تأمین خواهد شد و این ضرر ایران هم تا اندازه مشخص تعیین خواهد شد ولی با این وضع نه ضرر معلوم است و نه نفع آن در صورتیکه سالی ۵۰ میلیون تومان هم از این قسمت ماضر میدهم دیگر بنده عرضی ندارم .
رئیس - آقای وزیر دارائی
وزیر دارائی - گاهی اظهاراتی میشود که چون اخصائیه در دست نیست ممکن است ایجاد یک سوء تفاهمی بشود مثلاً کلمه سی و پنج میلیون تومان ضرر سال ۲۷ راجع به کار غله که گفته شد اگر در اطراف آن توضیح داده نشود شاید آقایان تصور کنند که ما سالی ۳۵ میلیون تومان ضرر میکنیم این طور نیست عرض کنم اداره غله چون مکلف است قیمت نان را در تمام مملکت ثابت نگاهدارد و مملکت ما هم یک مملکتی نیست که از نقطه نظر محصول هر سال یکسان باشد (صحیح است) باین جهت از حیث اینکه نقاط حاصلخیز مملکت بطور کلی همیشه کجاست همانطور که در این لایحه پیش بینی شده است مشکل بوده و این اشکال موجب شده است که برای اینکه نان این مملکت را اداره غله تأمین بکند و بنرخ ثابتی نگهدارد خود آقای رحیمیان میدانند معمولاً خراسان یکی از نقاط حاصلخیز مملکت است ولی سالیانه هم بوده است که برای خراسان گندم از کرمانشاه خریداری و فرستاده شده است پس بطور کلی نمیشود گفت خراسان حاصلخیز است آذربایجان معمولاً از نقاطی است که حاصلخیز است ولی سالیانه هم بوده است که از نقاط دیگر گندم برای آنجا فرستاده شده ، البته اصفهان یک قسم محصول دارد جا های دیگر هست که یک قسم محصول دارد ، یزد و کرمان کسر دارند تقاطعی هست که بطور متوسط از ده سال میشود گفت نه سال حاصلخیز است مثل کرمانشاه و همدان و یکسال کسر دارد در این صورت این که آقایان میفرمایند اداره غله کسر دارد باید توجه بفرمایند آن آقایان و کلاهی کرمانشاه و کسرستان میدانند که گندم را ما تنی ۲۹۰ تومان میخریم ، در تهران بشانوا میفروشیم تنی ۲۲۰ تومان ، این موضوع را از نانواهای تهران تحقیق بفرمائید که برای میگیرند از کرمانشاه تهران از قراقرز هر تن کیلومتری دو قران و خورده های این تقاوت یعنی ضررش را بالاخره باید از کجا داد این تقاوت را اداره غله خواهد داد اما اینکه میفرمایند ۵۰ میلیون تومان این اشتباهی است که آقایان میکنند بقانون دوازدهم بودجه توجه بفرمائید رسالی که مجلس بوده است ضرر غله را در بودجه منظور کرده اند و در بعد از سال ۱۳۲۵ که مجلس فترت

بوده است این مبلغی که ضرر اداره غله بوده در هر سالی بیشتر از هشت ، نه میلیون تومان منتهی یازده میلیون تومان بوده است (رحیمیان - سال گذشته ۳۵ میلیون تومان بوده است) توجه بفرمائید این حساب نرفته در عرض این سه سال و در قانون دو دوازدهم هم در باره اداره غله تصریح دارد ، سال ۱۳۲۵ و ۲۶ و ۲۷ اختیار داده است بدولت که ۳۵ میلیون تومان پس از اینکه بیلان اداره غله بسته شد بحساب قطعی بگذارند پس این ۳۵ میلیون تومان مال یک سال نبوده آنوقت شما میگویید ۱۵ میلیون تومان ضرر بوده دارد ۵۰ میلیون تومان هم رشوه گرفته اند و این ارقام روی هم رفته ضرر اداره غله است ، دستگاره اداره غله یک دستگاره انتفاعی نیست یعنی غله را میخرد ، مخارج حمل غله را میدهد ، مخارج اداره غله را میدهد و جمعیاً میگوید اینقدر مخارج اداره غله است ، یعنی ده میلیون تومان ضرر دارد بنابراین مخارج اداری هم دارد برای اینکه در بودجه مملکتی یکشاهی برای اداره غله منظور نشده پس این رقمی که ذکر شده این یک اداره انتفاعی نیست مخارج خرید غله مخارج ، کرایه مخارج کارمند مخارج جمع آوری تمام اینها را رویش میکند در خرید گندم تفاوت قیمت که بنانوا میفروشند تفاوت آن رحاسب میکنند و میگویند اینقدر اداره غله ضرر دارد باین ارقامی که توضیح دادم ممکن است جنابعالی تشریف بیاورید وزارت دارائی و بنده تمام این حسابها را برای شما میآورم ملاحظه بفرمائید که ۳۵ میلیون تومان برای یکسال ضرر ندارد برای ۳ سال ۱۳۲۵ و ۲۶ و ۲۷ است و صریحاً بنده عرض میکنم اما اینکه میفرمائید دولت بهمان قیمتی که به بیگانه پول میدهد اینچام ب مردم بدهد خیلی بنده منتون میشوم که آقایان این را قبول بفرمائید و تصدیق بفرمائید الان گندم تنی ۱۷ الیرسف خرمنشوار میشود ، گندم تنی ۲۲۰ تومان اجازه میفرمائید ما از مردم بخیریم (بعضی از نمایندگان خیر ، خیر) بنده باید یک قسمتی را برای آقایان توضیح بدهم و صرف نظر از اینکه هر آدم عاقلی میخواهد احتیاجات یکسال خانه اش را تأمین کند ولی وقتی ندارد چه بکند ، بنده خیلی دلم میخواهد که سه خروار گندم یا برنج بخرم برای تا آخر سال بگذارم نوی خانه ام و تا آخر سال راحت باشم ولی وقتی ندارم چه باید بکنم ، شب شب نوکر بنده میروند نیم من برنج میخرند میخورم ، صد هزار تنی که میفرمائید یا مخارج در حدود دو میلیون لیره میشود و باید دو میلیون لیره خرج کنیم اضافه بر آن ما یک چنین اجازه ای را نداریم که از بودجه جاری مملکت برداریم و صرف اینکار بکنیم و تازه صد هزار تن برای مصرف مملکت کم است ولی یک مشکل بزرگتری که آقا توجه ندارند و بنده مجبورم توضیح بدهم در کار هست آقایان متوجه هستند که بعد از جنگ خواربار عمومی دنیا تحت کنترل در آورده اند برای چه ؟ برای اینکه راحت کنترل در آورده اند . برای چه ؟ برای اینکه نگرانی جنگ همیشه درد دنیا بوده است شاید هم نباشد دولت آمریکا و دولت انگلیس اکثر محصولاتی که مورد احتیاج آن ها است برای مدت ۸ ماه دیگر در دسترس خود دارند و ذخیره کرده اند برای اینکه اگر روزی خدای نکرده جنگ شدوزمین کسر باشد در

شماره ۵۸۵/د روز و دستور جلسه آینده
 نظر بر ماده ۹۲ آیین نامه داخلی مجلس شورای ملی روز و ساعت تشکیل
 جلسه آتیه و دستور آن برای درج در روزنامه رسمی ذیلا تنظیم و ابفاده میگردد .
 روز تشکیل جلسه آینده - یکشنبه هفتم خرداد ماه ۱۳۲۸
 ساعت تشکیل جلسه - دو ساعت و سه ربع قبل از ظهر
دستور جلسه :

- ۱- بقیه شور در لایحه جمع آوری مازاد غله
 - ۲- لایحه راجع بمقررات هواپیمائی کشور
 - ۳- لایحه قانونی آموزش و پرورش مجانی و اجباری
 - ۴- قانون اصلاح قانون تاسیس دانشگاه
 - ۵- قانون معافیت ماشین های کشاورزی از عوارض گمرکی
 - ۶- قانون مالیاتها
- و انتخاب دونفر منشی هیئت محترم رئیسه

اداره دفتر مجلس شورای ملی

ظلم است بنده عرض کردم که در کمیسیون قوانین
 دارائی مذاکره کردیم و در آئین نامه هم پیش
 بینی کردیم که از حدود بخش نباید تجاوز بکند در
 هر بخشی دولت باید یک انبار غله ای بوجود بیاورد
۸- ۹- اسامی اعضاء منتخب از شعب
برای شرکت در کمیسیون دادگستری -
موقع جلسه بعد - ختم جلسه

رئیس - تأمل بفرمائید آقای اردلان عده
 کافی نیست وقت هم گذشته است خسته شده اند و مجلس را
 از اکثریت انداخته اند (دکتر بقائی وقت گذشته است) آقایان
 تأمل بفرمائید آآن اکثریت حاصل است و چون وقت
 گذشته است مجلس را ختم میکنیم روز پنجشنبه
 بواسطه عید معث تعطیل است مجلس روز یکشنبه
 دنباله همین قانون مازاد غله است و بعد هم آقای -
 نخست وزیر تقاضا کرده اند که قانون کار هم جزء
 دستور مجلس قرار گیرد شش نفر از شعب انتخاب شده اند
 برای کمیسیون دادگستری قرائت میشود که آقایان
 شرکت کننده در این کمیسیون . آقای دکتر امینی

کمیسیون دادگستری در جلسه آینده مطابق نظامنامه
 مصوبه دونفر منشی هم انتخاب خواهد شد .
 (مجلس سه ربع بعد از ظهر ختم شد)
 رئیس مجلس شورای ملی - **رضا حکمت**

از شعبه اول آقای نورالدین امامی از شعبه دوم آقای
 دکتر متین رفتی از شعبه سوم آقای مهدی ارباب
 از شعبه چهارم آقای امامقانی از شعبه پنجم آقای دکتر -
 بقائی از شعبه ششم آقایان باید شرکت بکنند در